

Pla Estratègic d'Educació + Cultura (2019-2022)

Centelles

Pla Estratègic d'Educació + Cultura (2019-2022)

Centelles

**Diputació
Barcelona**

**AJUNTAMENT DE
CENTELLES**

© Diputació de Barcelona

Maig de 2019

Impressió: Departament de Reproducció Gràfica de la Diputació de Barcelona

Índex

1.- Presentació de l'Alcalde	5
2.- Introducció	7
2.2.- Justificació.....	8
3.- Metodologia	11
3.1.- Justificació del protocol de recollida de dades.....	11
3.2.- Recull de dades quantitatives.....	12
3.3.- Recull d'informació qualitativa	13
4.- Diagnosi	17
4.1.- Població, economia i territori	17
4.2.- Recursos educatius i culturals.....	21
4.3.- Percepcions i imaginaris sobre cultura i educació	41
4.4.- DAFO	49
4.5.- Reptes de futur.....	51
5.- Una nova estratègia d'educació+cultura	55
5.1.- Missió del Pla.....	55
5.2.- Visió del Pla.....	56
5.3.- Valors del Pla	57
5.4.- Objectiu general.....	57
5.5.- Objectius específics.....	58
5.6.- Línies estratègiques	58
5.7.- Quadre resum d'implementació.....	79
5.8.- Orientacions per a la implementació i el seguiment.....	91
6.- Bibliografia	93
7.- Relació de participants a l'estudi	95
8.- Crèdits	97

1.- Presentació de l'Alcalde

El treball de tres anys ha clos amb el Pla educatiu i cultural que en aquest moment tenim elaborat. L'Ajuntament de Centelles i el tècnic de Cultura i Ensenyament, conjuntament amb l'equip de govern, van veure la necessitat de posar en valor tot un seguit d'activitats que s'estaven desenvolupant al municipi i que confluïen cada vegada més en els àmbits de l'educació i la cultura.

Aquesta conclusió a la qual es va arribar ve avalada per l'Escola d'art, dins l'Escola de Persones Adultes i, per tant, hi ha participació de les àrees d'Educació i Cultura; per l'Escola de Música, que també fa un treball pedagògic i forma part de les àrees esmentades; per professionals que han anat sortint de diferents àmbits com poden ser Roser Cruells Vallier, del grup musical els Catarres, dins el món creatiu i de la música; o també la seva germana, Laura Cruells Vallier, vinculada al Triquet i amb una vessant cultural de cantant i pedagoga; o també Lúdia Clua Serra, que fa un treball pedagògic en les arts escèniques, com pot ser el món dels titelles; totes elles entre moltes altres persones emprenedores i innovadores en el món educatiu i cultural. I així hem anat desgranant totes les activitats que es fan al municipi, que són moltes. Vam fer una primera part important que era veure la necessitat, seguidament vam demanar una ajuda a la Diputació de Barcelona per tal de fer el diagnòstic i tot seguit el suport a la Diputació per a elaborar el pla de treball.

El Pla de treball ha estat impulsat per un grup motor format per centellencs i centellenques, coordinat per Gemma Carbó Ribugent, de la Càtedra UNESCO de Polítiques Culturals i Cooperació de la Universitat de Girona, amb l'assessorament cultural del professor Alfons Martinell Sempere i l'assessorament educatiu de Joan Soler Mata, del Departament de Pedagogia de la Universitat de Vic.

Això ha estat possible amb l'estreta col·laboració de totes les entitats culturals del municipi, de teatre, de música, d'arts plàstiques, de lleure com l'esplai i totes les entitats educatives, tant les reglades com les no reglades, des de les escoles d'educació municipals, l'Escola de Música, l'Escola de Persones Adultes, les AMPAs, la biblioteca, el Punt jove el Pipa, l'Espai Jove i el Centre obert. I ha estat elaborat amb processos participatius, de grups de treball en els quals s'anaven treballant temes i traient-ne les conclusions. Sense el treball rigorós i desinteressat de les persones que participen en totes aquestes entitats, això no hagués estat possible.

Al final, després de les sessions de treball que es van anar fent amb les persones que van participar en aquest equip impulsor, n'ha esdevingut un document rigorós que ara cal que tirem endavant i fem el següent pas, que és posar-lo a la pràctica. Val a dir que segurament som el primer municipi de Catalunya que elabora aquest pla plantejat des d'aquesta òptica i ara tant l'Ajuntament del Prat de Llobregat com el de Barcelona obren línies de treball per tal de poder confluïr amb un pla director com el nostre.

És per tot això que Centelles s'ha de sentir orgullosa de tenir aquesta riquesa cultural i pedagògica perquè sense ella tot aquest treball posterior no hagués estat possible.

Miquel Arisa Coma

Alcalde

Gener 2019

2.- Introducció

El Pla Estratègic Educació+Cultura de Centelles és una iniciativa fruit de la voluntat de centellenques i centellencs i del seu Ajuntament de situar les polítiques culturals i educatives com a eix central de les polítiques municipals. Per al seu desenvolupament s'ha sol·licitat l'assessorament de la Diputació de Barcelona i s'ha endegat un procés participatiu que, al llarg de tres anys ha permès una construcció conjunta de propostes i imaginaris compartits.

El Pla parteix d'una diagnosi i un mapa del present que ha permès projectar un horitzó de futur en el que, de manera participativa, els i les centellenques han evidenciat que aposten per un poble obert a la creativitat, la identitat i la diversitat cultural que vol fer de l'educació al llarg de la vida, la garantia per a la innovació, el creixement econòmic territorial sostenible i la cohesió social. Amb aquest ànim el Pla pretén enfortir el diàleg entre educació i cultura per tal d'aconseguir donar resposta a reptes comuns entre els dos àmbits.

El procés de redacció del Pla ha estat un treball desenvolupat amb la participació de docents, estudiants, dirigents educatius, artistes, gestors culturals, institucions socials i culturals, ciutadania, agents privats i comunitaris del municipi i l'Ajuntament, amb els quals hem analitzat i pensat la realitat cultural i educativa, per arribar a propostes d'acció estratègica, per als pròxims anys.

En el disseny del Pla es ressalta la participació de la comunitat educativa i cultural com a element clau de la planificació, entenent que parlem d'escoltar les veus que la conformen, de mobilitzar-la perquè ella mateixa es pensi i es responsabilitzi, reflexioni i manifesti com vol construir espais de trobada i assumir reptes compartits.

La implicació de la ciutadania s'ha de traduir, entre d'altres, en la seva coresponsabilitat i capacitació per vetllar pel compliment de les estratègies plantejades, de manera que no es converteixi en una política de govern que depengui únicament d'aquells que assumeixen les responsabilitats de l'administració pública local, sinó en una política municipal que reculli els sentiments i els models de vida possibles de la comunitat.

2.2.- Justificació

Tradicionalment les polítiques culturals i educatives s'han pensat per separat. La necessitat de recuperació de les institucions i de la construcció de nous models educatius i culturals després de molts anys de dictadura ha estat la pedra angular dels plans estratègics locals en les darreres dècades. Cal seguir treballant en aquesta via però avui, en un context de crisi global de moltes de les idees i valors que van fonamentar una etapa de la nostra història, cal també repensar les polítiques municipals per ajustar-les a les noves demandes i necessitats. Pensar diferent, pensar junts, pensar-nos plegats, ser creatius i capaços de reprendre les preguntes essencials ha estat el que ens ha permès aquest procés de redacció d'un Pla que té un caràcter clarament innovador i trencador però que precisament per això, pensem que ha estat i serà una contribució important a situacions que preocupen, de veritat a la localitat.

La pregunta de quina mena de ciutat volem no es pot separar, doncs, de la pregunta de quina mena de gent —jo, tu, nosaltres i ells— volem arribar a ser: quins tipus de relacions socials es valoren, quins sistemes de producció i quines relacions laborals es consideren creatives i satisfactòries, quina relació amb la natura interessa la gent, quins sentits de l'estètica es volen cultivar, quines tecnologies es consideren apropiades i, en resum, com es vol viure el dia a dia.¹

Partint d'aquesta premissa, l'Ajuntament de Centelles ha estat pioner i valent en considerar necessari un Pla Estratègic per al desenvolupament del municipi que tingui com a objectiu avançar cap a la mena de poble que els i les habitants de Centelles volen. Analitzant la realitat i l'imaginari col·lectiu dels veïns i veïnes del municipi, constatem que hi ha dos grans peces que es consideren clau per a la construcció d'aquest futur imaginat: l'educació i la cultura.

En la tradició política local a Catalunya, aquestes dues àrees d'acció han estat sempre definides i tractades de forma independent. Així doncs, és habitual que els municipis plantegin un Pla d'Acció Cultural i un Pla Local d'Educació que traçaran pocs vincles efectius entre els dos àmbits.

¹ Harvey, D. (AICE, 2009).

Els motius son diversos. D'entrada, les competències de gestió municipal en educació i cultura son limitades i les obligacions legals formals que se'n deriven son teòricament poques. Tanmateix, en l'àmbit de l'educació els governs locals inverteixen recursos més enllà de les competències pròpies i en l'àmbit de cultura, tot i les poques obligacions, tant governs locals com la Diputació són les administracions públiques que més inverteixen, per sobre de la Generalitat i del govern de l'estat.

Els assessoraments culturals als municipis que realitza la Diputació de Barcelona tenen com a objectiu donar resposta a les demandes dels ajuntaments en l'àmbit de les polítiques i els projectes culturals, com eina de reflexió per establir a mig i llarg termini nous processos de dinamització i transformació cultural, social i econòmica en el territori.

Els Plans d'acció cultural (PAC) per exemple són instruments per a la reflexió, debat i desenvolupament d'estratègies i propostes per a l'acció cultural local. Les propostes s'orienten a reforçar el paper estratègic de les polítiques culturals, la cohesió social, la interculturalitat, la identitat, la transversalitat i el foment del treball en xarxa amb municipis propers.

En educació, els Plans Educatius Locals (PEL), son projectes liderats pels governs locals que busquen ordenar el conjunt de mesures, recursos i accions necessaris per a la definició d'escenaris de futur de les polítiques educatives i les actuacions per portar-les a la pràctica.

En aquest sentit, els Plans Educatius Locals són una eina estratègica que conté una proposta substantiva referida a l'educació al llarg i ample d'ela vida alhora que promou i desenvolupa un escenari de coresponsabilitat i participació per el desenvolupament d'un projecte educatiu comú als municipis.

Per a la realització d'aquest Pla Estratègic Educació+Cultura hem partit de la hipòtesi que, si centrem la mirada en les demandes i necessitats de la població com a conjunt, sense divisions apriorístiques sectorials, d'edat o condicions socials, econòmiques o culturals, ens adonem que en bona mesura, totes elles requereixen de respostes i estratègies transversals que tenen a veure tant amb l'educació com amb la vida cultural.

El nou paradigma de la diversitat i la complexitat cultural que caracteritza els nostres temps i que és present arreu dels territoris físics i virtuals, ha vingut a sumar-se a les desigualtats encara existents al món educatiu i cultural per raons econòmiques i socials o de capacitats. La situació reclama noves maneres d'ensenyar i aprendre des del respecte a les identitats múltiples, la creativitat i el reforç dels valors participatius i democràtics.

El procés de renovació educativa que es viu en general a Europa i Catalunya situa les arts, la cultura i la creativitat com a elements clau de les noves formes d'entendre la pedagogia. Moltes de les grans problemàtiques educatives com l'absentisme escolar, la falta de motivació de l'alumnat, la poca participació dels joves, les dificultats d'expressió i comprensió lectora, la falta de referents comunitaris clars, les dificultats d'acceptació del propi cos, entre d'altres, tenen molt a veure amb el context cultural que els envolta. Com assenyalen moltes veus expertes, tradicionalment l'educació ha estat el mecanisme de transmissió de la cultura però avui estem socialment construint una cultura diferent que ens ajudi a créixer en un món d'extrema complexitat.

L'aliança entre els professionals d'un i altre àmbit s'està dibuixant clarament com una de les respostes necessàries a unes problemàtiques comunes, així com la consideració d'una relació més fluïda entre el que passa dins i fora de l'escola o l'assumpció de responsabilitats educatives per part dels artistes, productors i gestors culturals.

Aquesta aliança és també clau per al món cultural que constata la manca de connexió amb la gent jove o amb determinats col·lectius alhora de mantenir les tradicions, considerar noves formes de creativitat, o oferir noves possibilitats de creixement personal i professional en els entorns rurals. La cultura entesa com un dret a la participació i una estratègia de desenvolupament econòmic i social necessita indiscutiblement reconsiderar la seva funció educativa, per a tothom i al llarg de totes les etapes de la vida.

Per als municipis en entorns rurals, o semi rurals, com és el cas de Centelles, les oportunitats de pensar junts aquests dos mons són excepcionals. No obstant, caldrà ara ser conseqüents i valents per establir noves maneres de gestionar les polítiques culturals i educatives municipals des de la transversalitat i la coordinació, la participació de tots els actors implicats, l'assumpció de responsabilitats compartides i el compromís de tota la ciutadania

3.- Metodologia

Aquest Pla estratègic transversal ha estat possible a Centelles perquè des de l'Ajuntament, els regidors implicats i el tècnic de cultura i educació, amb una llarga experiència i formació en la gestió pública local, han plantejat una proposta innovadora i pertinent a la que la Diputació de Barcelona, des de les seves àrees d'educació i de cultura, ha sabut donar resposta.

No ha estat un exercici senzill perquè les inèrcies i dinàmiques de treball estan clarament escindides. La convicció i el lideratge d'aquest petit Ajuntament marca sens dubte un canvi de tendència i un assaig pioner en aquest camp. Tots i totes les participants en el procés, des de l'equip de consultoria, els tècnics de l'Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona i els centellencs i centellenques han entès en tot moment la necessitat de creuar mirades i hibridacions des dels seus àmbits d'expertesa i/o des de la seva experiència educativa i cultural.

Després de l'elaboració de la **Diagnosi Educativa i Cultural de Centelles 2018** es prossegueix la feina iniciada desplegant i plantejant la part corresponent a l'elaboració de les propostes i la perspectiva estratègica d'aquest pla.

3.1.- Justificació del protocol de recollida de dades

En la fase de diagnosi, els sistemes de recollida d'informació s'han basat en dues premisses. En primer lloc, la recollida i anàlisi de dades de caràcter estadístic i, en segon lloc, una anàlisi prolongada de tota la informació qualitativa obtinguda, amb la voluntat de conèixer amb el major detall possible la realitat del municipi per tal de poder comprendre la interrelació entre els agents i la d'aquests amb la ciutadania, les seves reivindicacions i percepcions envers les necessitats de col·lectius concrets i de la societat de Centelles en general.

Així mateix, cal destacar que és la primera vegada que les gerències de Cultura i Educació de la Diputació de Barcelona aposten per a la realització d'una diagnosi i el conseqüent pla estratègic on es treballen aquests dos àmbits de manera conjunta, cosa que ha obligat a replantejar l'estructuració de la informació recollida per permetre una selecció homogènia i sincrònica de les dades recopilades referents a ambdós àmbits.

En la fase corresponent a la redacció del pla, els mecanismes participatius han anat orientats a la construcció conjunta i consensuada dels objectius, les propostes i les accions que els han de materialitzar.

Els mecanismes de treball s'han basat en un contacte habitual i permanent amb l'equip tècnic de la Diputació de Barcelona, que han ofert suport i assessorament al llarg de tot el procés, així com amb el tècnic de cultura i educació de l'Ajuntament del municipi.

3.1.1.- Taules de treball amb els assessors

A l'inici i a mitjans tant del procés de diagnosi com de redacció del pla s'han dut a terme diverses sessions de treball amb experts de la Universitat de Vic i la Universitat de Girona en l'àmbit de cultura i educació, per tal de poder calibrar les dades recollides i la seva ordenació en el cas de la diagnosi i en les valoracions que han conduït l'elaboració de la planificació estratègica.

3.2.- Recull de dades quantitatives

Per tal de contextualitzar l'estudi, la primera part inclou una anàlisi sociodemogràfica i econòmica basada en dades de la Diputació de Barcelona a nivell municipal i de les comarques barcelonines. En l'àmbit d'estudi sociodemogràfic i d'activitat, el principal recurs emprat ha estat el portal Hermes de la Diputació de Barcelona, així com la informació recollida a través de l'Ajuntament. El marc temporal emprat per tal d'ordenar la informació disponible ha estat l'any 2017, amb l'objectiu d'oferir una imatge actualitzada dels àmbits educatiu i cultural tant al municipi com en el context comarcal i nacional.

3.2.1.- Classificació dels agents i iniciatives en els sectors cultural i educatiu

Un dels principals reptes de l'estudi és demostrar la importància de concebre els agents educatius i culturals com a ens que han de treballar conjuntament, de manera que la identificació dels actius locals que actuen al municipi s'ha fet en base a una pauta comuna. Així doncs s'han recollit dades referents als agents, equipaments, serveis i iniciatives en els dos sectors, cultural i educatiu, tot desgranant les dues parts en els subsectors corresponents. Aquests, s'han estructurat i diferenciat segons parlem d'equipaments, agents, serveis, projectes o iniciatives.

3.3.- Recull d'informació qualitativa

El document presenta el mapa de percepcions i les aportacions fruit tant de la diagnosi com de la fase prepositiva, al llarg de les quals s'han recollit perspectives de la ciutadania i agents claus de l'activitat educativa i cultural a la vila. Tot seguit esmentem les metodologies emprades per a aconseguir aquest objectiu.

3.3.1.- Entrevistes amb agents clau al municipi

Els i les membres de l'equip han dut a terme un seguit d'entrevistes presencials per poder conèixer els agents, projectes i equipaments culturals i educatius del municipi en primera persona, així com recollir les percepcions dels entrevistats. Aquestes entrevistes s'han fet a personal de l'administració pública, i en alguns casos a agents privats. S'han dut a terme 25 entrevistes al llarg del procés, 17 en el marc de la diagnosi i 8 en el de la redacció de l'estratègia.

3.3.2.- Entrevistes telefòniques

Per tal de poder arribar a un rang de població superior i recollir amb el major detall possible les característiques i activitats dels agents també s'han dut a terme diverses entrevistes telefòniques, especialment amb agents del 3r sector cultural i educatiu i agents de l'àmbit privat. S'han realitzat 19 entrevistes telefòniques.

3.3.3.- Grups de treball focus group

D'entre 8 i 12 persones, s'hi plantegen diversos aspectes sobre els quals es demana el posicionament als participants.

El primer grup de debat es va realitzar en el marc de la diagnosi, el 26 de febrer, on es van plantejar sis qüestions entorn de l'activitat cultural i educativa al municipi i les sinergies entre els dos àmbits. Aquestes cercaven recollir les necessitats i problemàtiques que afronta el municipi. La segona sessió, el dimecres 18 de juliol de 2018, en la redacció de la fase d'elaboració de propostes, els temes que es van posar sobre la taula anaven orientats a la construcció de les primeres propostes d'objectius i possibles accions que donessin resposta a aquests, sempre buscant l'establiment de sinergies educació+cultura.

3.3.4.- Grups de treball world cafe

En aquest cas es tracta d'un grup més nombrós, d'entre 20 i 25 persones aproximadament, repartides en grups reduïts de 4 o 5. L'objectiu d'aquestes sessions era recollir un major nombre de punts de vista, de manera que obteníem

una visió molt més polièdrica de la realitat local i de les propostes. Els grups petits, així mateix, asseguruen la participació de tothom.

En el marc de la diagnosi, la primera sessió (5 de març de 2018), es van plantejar afirmacions a mode de conclusions que van ser sotmeses a debat. Aquestes partien de diverses problemàtiques o necessitats que s'havien detectat al llarg de la diagnosi, en les entrevistes i al mateix *focus group*.

En la segona sessió , el 25 de setembre i en el tram final de la redacció de l'estratègia, es va debatre sobre les accions necessàries que es podrien incloure dins d'un dels quatre objectius proposats per al pla. Aquestes propostes cercaven tant l'aplicació de les conclusions fruit de la diagnosi com l'enriquiment del teixit de les línies estratègiques que planteja el pla, tot donant veu a les preferències de la ciutadania.

3.3.5.- Grup motor

En el marc de la redacció de la part estratègica, entre l'equip tècnic i l'Ajuntament es va proposar a deu persones implicades activament en la cultura i l'educació al municipi que s'unissin al procés de reflexió de forma regular, a mode de crear un equip que treball estable. Amb aquest grup s'han dut a terme tres reunions, a més d'un intercanvi de percepcions de forma telemàtica al llarg de tot el procés.

Així mateix, aquest grup va ser creat per tenir continuïtat un cop acabada la redacció del pla, per tal de poder guiar, supervisar i acompanyar els agents locals en el seu desplegament i implementació. Aquest no serà un grup tancat, ans el contrari, obert a noves incorporacions per part de tothom del municipi que vulgui participar-hi.

3.3.6.- Espais participatius telemàtics

Per tal de poder arribar a un major nombre de població, i permetre que tothom qui volgués pogués aportar el seu punt de vista, al llarg dels mesos que ha durat el procés de redacció de la part estratègica del pla es va obrir un espai al web de l'Ajuntament on es convidava la ciutadania a realitzar algunes reflexions i propostes que ajudessin a incorporar totes les perspectives possibles al document.

Tot i la difusió realitzada, mitjançant rètols publicitaris i les xarxes socials de l'Ajuntament, la participació va ser bastant minsa, recollint només 8 aportacions telemàtiques. Aquest espai també es va idear per convidar la ciutadania a la sessió

de debat del 25 de setembre, objectiu que es va aconseguir amb la participació d'una vintena de vilatans i vilatanes.

4.- Diagnosi

Tot seguit presentem la síntesi de la diagnosi que s'ha dut a terme com a fase prèvia a la redacció del Pla pròpiament. Per a un examen més extens de les dades i la informació exposada tot seguit podeu consultar el document Diagnosi educativa i cultural de Centelles 2018².

4.1.- Població, economia i territori

Centelles (7.423 habitants el 2018) és una vila situada a l'extrem sud de la comarca d'Osona, a tocar del Vallès Oriental i el Moianès. Es troba en el punt en què l'Alt Congost comença a obrir-se cap a la plana de Vic, entre les muntanyes de la Costa i el massís del Montseny. Així mateix, s'ubica entre els municipis de Sant Martí de Centelles al sud, Aiguafreda al sud-est, el Montanyà (corresponent al terme municipal de Seva) a l'est, Hostalets de Balenyà al nord, i Castellcir, al Moianès, a l'oest (aquest darrer municipi no apareix al mapa degut a la seva ubicació allunyada respecte Centelles).

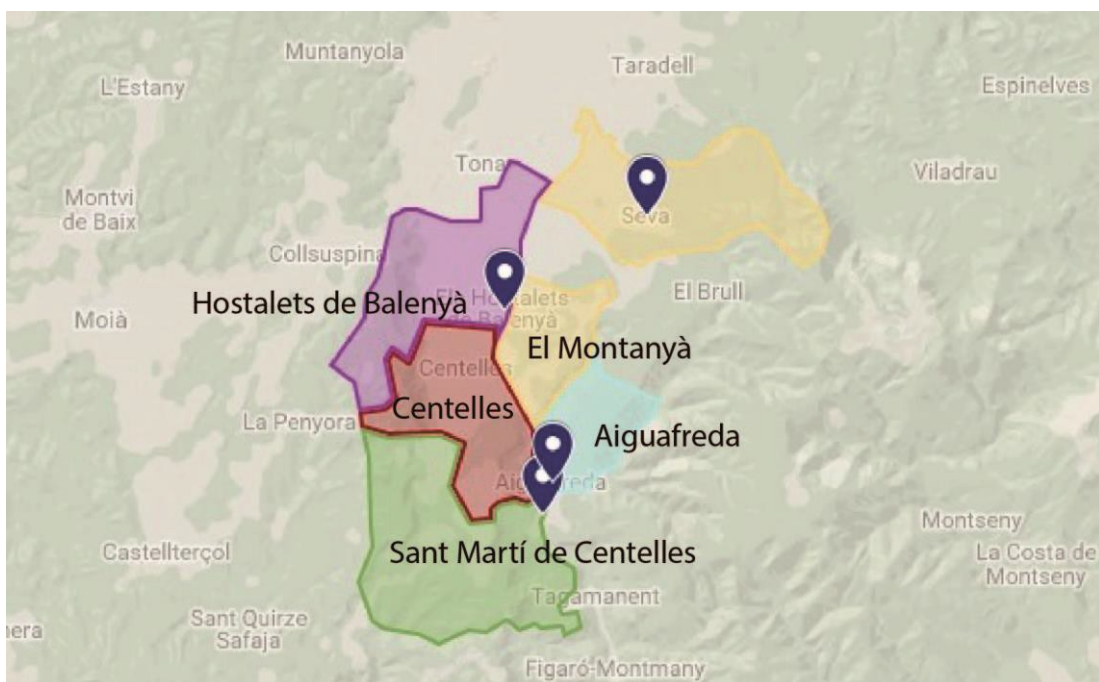

Figura 1. Centelles en el context dels municipis de la seva àrea d'influència. Font: Elaboració pròpia

² *Diagnosi educativa i cultural de Centelles 2018*.- Àrea de Cultura, Educació i Esports – Gerència de Serveis d'Educació. Ajuntament de Centelles.

4.1.1.- Població

Tan Centelles com la comarca d'Osona han viscut, al llarg de la darrera dècada, un procés d'estancament del creixement demogràfic similar (Figura 2). Aquest s'ha vist donat, principalment, per la frenada del flux migratori que rebia la comarca abans de l'inici de la crisi econòmica l'any 2008, tot i que amb la diferència que a la vila de Centelles la població nouvinguda provenia de la resta del principat, mentre que al global de la comarca provenia sobretot de la migració externa.

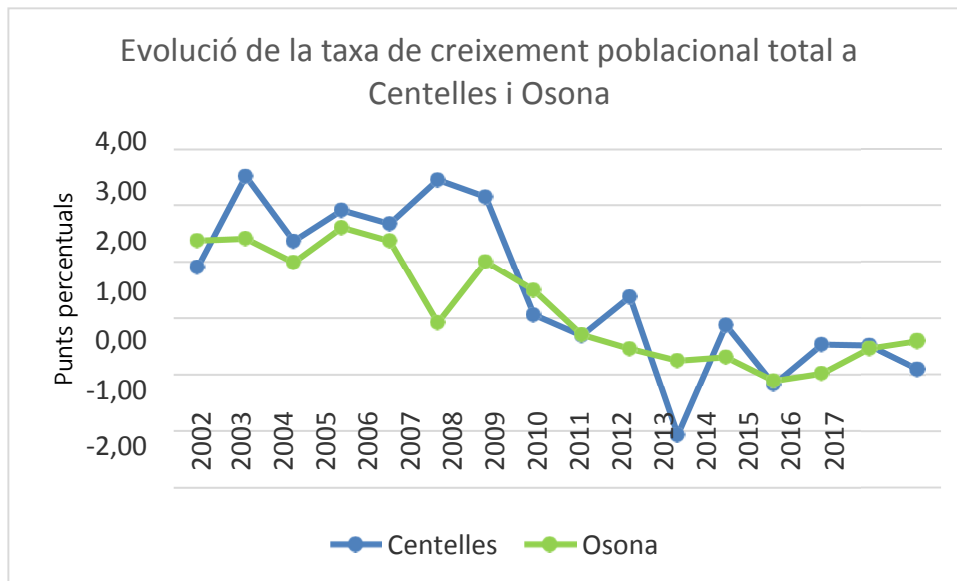

Figura 2. Font: Elaboració pròpia a partir d'IDESCAT.

Per franges d'edat, la piràmide poblacional del municipi (Figura 3) presenta la forma constrictiva pròpia del país, amb un major % de població entre 35 i 45 anys. En l'etapa d'educació primària també trobem un major nombre de població respecte les generacions prèvies; l'augment al llarg dels últims anys d'aquesta franja de població ha precisat l'obertura d'un nou CEIP, per poder donar cobertura a la demanda.

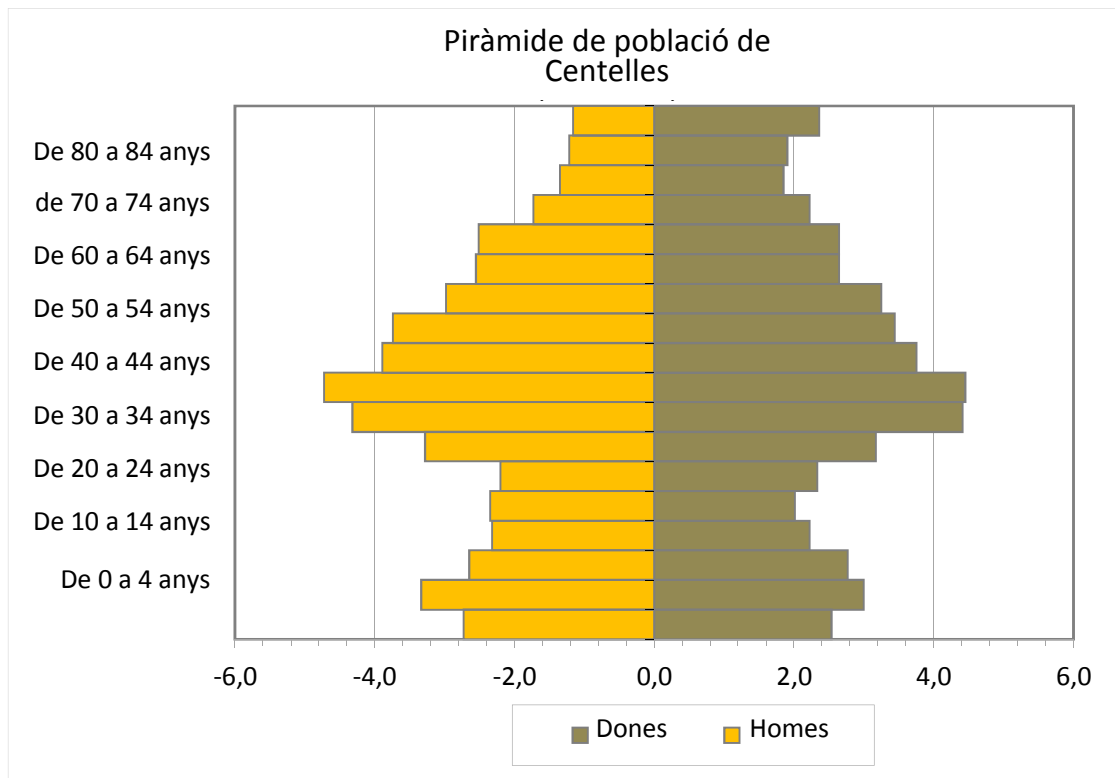

Figura 3. Font: Elaboració pròpia a partir d'IDESCAT.

Tot i la tendència similar a la resta del territori que comentàvem, cal destacar que la major proporció de població de la 3a edat, així com en la d'edat corresponent a l'etapa educativa obligatòria, fa que trobem una menor proporció de població en etapa activa: l'índex de dependència global del municipi es troba en el 58,5%, mentre que el d'Osona és del 43,34%, 15 punts per sota.

La població provinent de la immigració a la vila suposa un 4,4% del total de la població, un percentatge molt baix en comparació a la majoria de localitats d'Osona i respecte la mitjana de Catalunya. Pel que fa a la població en etapa escolar, només cal destacar la població marroquina en la franja de 0 a 9 anys (Figura 4)

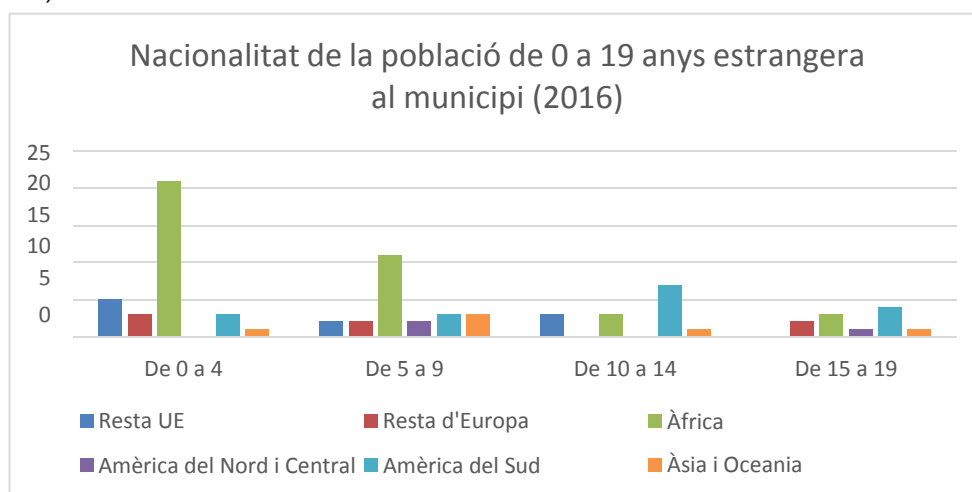

Figura 4. Font: Elaboració pròpia a partir d'IDESCAT.

Els municipis de les rodalies de Centelles (Figura 1) tenen una dimensió demogràfica menor, cosa que fa que la majoria dels escolars hagin de fer ús dels recursos educatius de Centelles. Com s'exposa a la Figura 5, això fa que en l'etapa de secundària més del 50% de l'alumnat es desplaci des dels municipis veïns.

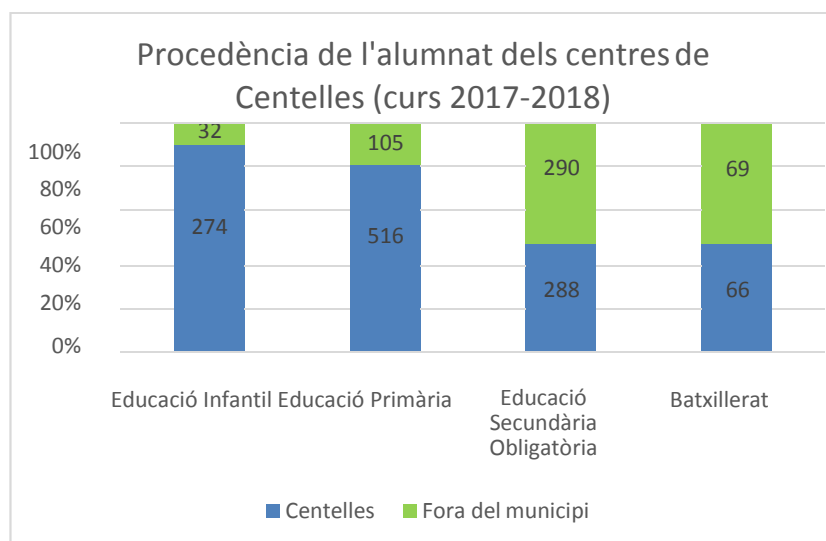
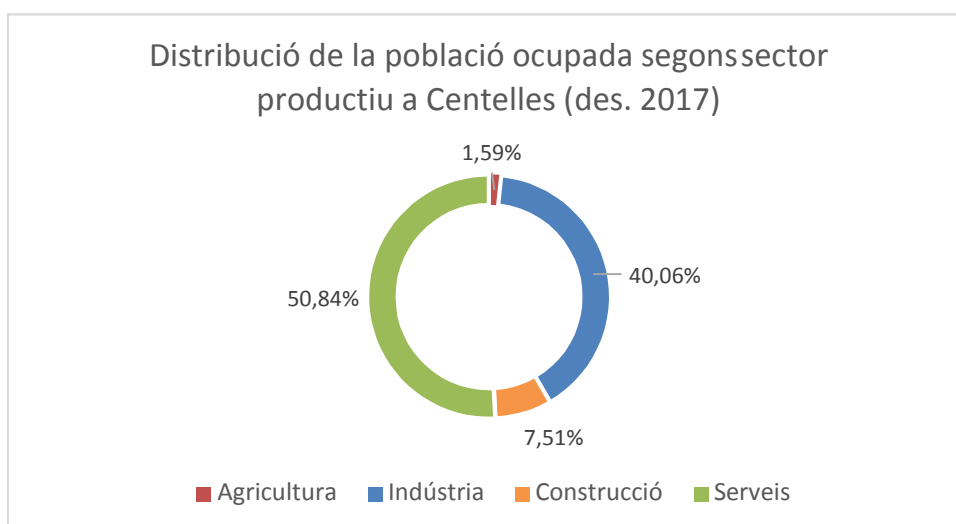

Figura 5. Font: Elaboració pròpia a partir d'IDESCAT i de les dades de la matrícula del Departament d'Ensenyament.

4.1.2.- Economia

L'activitat econòmica de la població centellenca presenta algunes característiques que cal tenir presents en l'elaboració del pla, sent la primera i més destacada l'important percentatge de població del municipi empleada en el sector de la indústria, un 40% (vegeu la Figura 6), mentre que la mitjana de les comarques barcelonines es troba en el 14%. Aquest alt percentatge va en detriment d'una menor presència del sector serveis, que tot just suposa un 50%, molt inferior al 79% de la demarcació.

Figura

6. Font: Elaboració pròpia a partir de l'Hermes – Informació Estadística Local de la Diputació de Barcelona.

Pel que fa a la taxa d'atur, Centelles presentava, el desembre del 2017, un 10,6% d'atur, més d'un 1% menys que la mitjana dels municipis de les comarques barcelonines, situada en 11,37%. La majoria de la població aturada de Centelles prové del sector serveis (prop del 75%), i són dones majoritàriament de més de 45 anys, especialment en la darrera etapa de la vida professional (dels 55 als 64 anys), en què suposen més del 25% del total de dones (Figura 7).

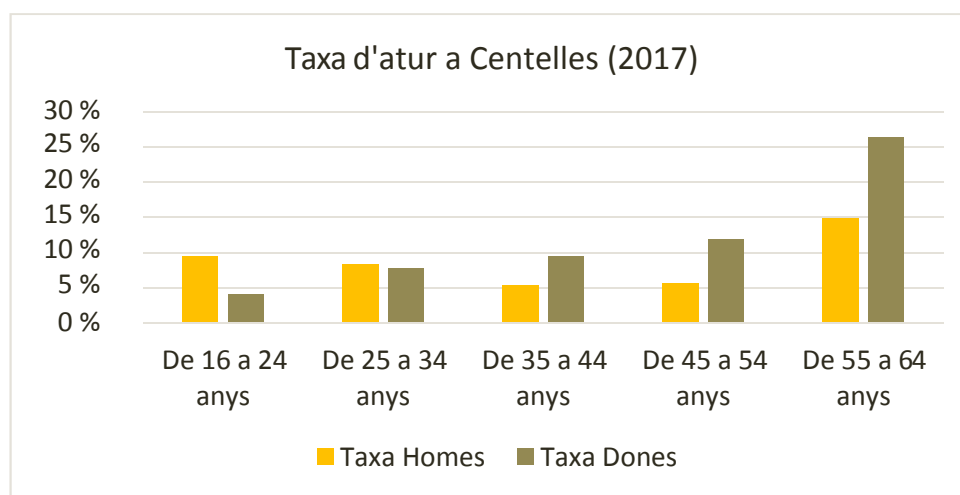

Figura 7. Font: Elaboració pròpia a partir de l'Hermes – Informació Estadística Local de la Diputació de Barcelona.

4.2.- Recursos educatius i culturals

En aquest punt englobem els equipaments que acullen l'acció cultural i educativa al municipi, els agents que les desenvolupen, els projectes existents, els serveis que s'ofereixen i el patrimoni cultural i natural que configura l'entorn i la identitat del municipi, tot exposant-ne els elements clau per a la planificació municipal en l'acció educació+cultura.

4.2.1.- Equipaments

El municipi disposa de 17 equipaments que desenvolupen accions o funcions educatives i/o culturals, tots ells ubicats al nucli urbà o al seu entorn immediat. En el mapa de la Figura 8 hi destaquem:

En vermell i amb la icona d'un llibre trobem indicats els centres educatius de formació reglada o no reglada del municipi i serveis d'assessorament³:

³ Cal tenir present que alguns serveis educatius o culturals comparteixen equipaments, de manera que no apareixen reflectits en el mapa (Figura 8) ni en el

- L'Escola bressol Niu d'Infants
- El CEIP Xoriguer
- El CEIP Ildefons Cerdà (dividit en dos edificis)
- L'Escola Sagrats Cors
- L'Institut Pere Barnils
- L'Escola de Persones Adultes
- Oficina del Consorci de Normalització Lingüística

En vermell i amb la icona d'una casa, els espais educatius municipals d'àmbit no formal impulsat des de l'Àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament:

- El Centre Obert
- L'Espai Jove

En groc i amb la icona d'un llibre, hi trobem indicat l'Arxiu municipal, amb el servei de consulta ubicat al mateix edifici de l'Ajuntament, ja que compleix les funcions d'arxiu administratiu, a més d'històric.

En groc i amb la icona d'una casa, els equipaments culturals, tant municipals com de caràcter privat, que duen a terme una activitat essencialment de difusió i exhibició:

- El Centre d'Art el Marçó Vell
- La sala d'exposicions (ubicada al carrer Jesús)
- La sala polivalent de La Violeta
- El Centre Parroquial

Finalment, en verd, hem indicat els equipaments culturals que tenen una clara vocació educativa:

- La Biblioteca la Cooperativa
- El Teatre-Casal Francesc Macià (que acull l'Escola de Música)

Figura 8. Mapa d'equipaments culturals i educatius del municipi. Font: Elaboració pròpia.

Per subsectors, els equipaments es distribueixen de la següent manera (Figura 9), tenint més presència els corresponents a l'àmbit educatiu, especialment aquells que desenvolupen projectes fora de l'educació formal. D'altra banda els equipaments culturals es troben repartits entre les diverses expressions culturals de forma molt més equitativa.

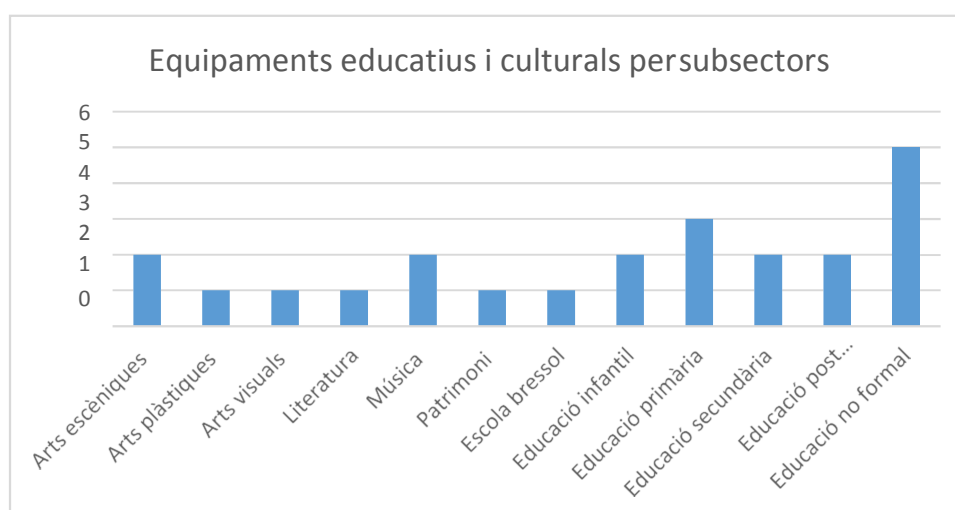

Figura 9.

Font: Elaboració pròpia.

▪ *Escola Bressol*

Centelles disposa d'una Escola Bressol de titularitat municipal, la Llar d'Infants Niu

d'Infants, autoritzada pel Departament d'Ensenyament, però gestionada per l'Associació Niu d'Infants. Ha destacat especialment pel procés constant de renovació que impulsa el propi claustre, des del qual s'estan organitzant jornades de formació en educació emocional a la primera infància, l'ús de recursos sostenibles i el foment de pràctiques com el reciclatge entre les famílies usuàries de l'Escola. A nivell de xifres, el descens de la població de la primera infància ha fet que els darrers anys s'hagi anat reduint de forma progressiva el número d'infants matriculats, de fet, fins fa pocs anys el municipi disposava d'una segona escola bressol, que ha hagut de tancar.

- *Centres educatius de 2n cicle d'Educació Infantil i Primària*

L'etapa de segon cicle d'educació infantil i primària es veu coberta per tres centres educatius, dels quals dos són de titularitat pública, el CEIP Ildefons Cerdà i el CEIP Xoriguer i un de titularitat privada, l'Escola Sagrats Cors, concertat amb el Departament d'Ensenyament.

Els tres centres educatius de primària han destacat per impulsar mètodes d'ensenyament innovadors, ja que participen en el programa Escola Nova 21 o, en algun cas, no hi participen directament, encara que n'apliquen la visió en la seva programació. Així doncs, les escoles centellenques s'estan esforçant en avançar cap a un model de treball per projectes que posi el focus principal en les competències i no tant en el contingut específic de les assignatures curriculars.

- *Centres educatius d'Educació Secundària Obligatòria*

La formació en educació secundària obligatòria es troba repartida entre el centre Sagrats Cors (concertat) i l'Institut Pere Barnils, els quals acullen no només un important nombre d'alumnes de Centelles, si no també dels municipis veïns. De fet, l'INS Pere Barnils té com a centres adscrits les escoles de primària dels municipis veïns: l'Escola Joan XXIII d'Hostalets de Balenyà, l'Escola Valldeneu de Sant Martí de Centelles i l'Escola La Muntanya d'Aiguafreda, a més de les del propi municipi (el CEIP Xoriguer i l'Ildefons Cerdà).

Malgrat l'impuls a la innovació que s'ha produït als centres de primària, aquest no s'ha traslladat en la mateixa intensitat als de secundària. Les dades d'absentisme i fracàs escolar no tenen indicadors estadístics contextualitzats però son una de les preocupacions importants del municipi.

- *Centres que imparteixen Batxillerat i Formació Professional*

El mateix Institut Pere Barnils acull també els estudis de batxillerat, tant en ciències i tecnologia com humanitats i ciències socials, amb l'única absència del batxillerat d'arts. Com en el cas de la Secundària Obligatòria, exerceix de centre preferent tant per a l'alumnat del mateix municipi com de les poblacions més petites de les rodalies.

Finalment, l'INS també acull un Cicle Formatiu de Grau Mitjà en Conducció d'Activitats Fisicoesportives en l'Entorn Natural, el qual es tracta de la única oferta de formació professional a la zona.

Com es dedueix en el gràfic següent (Figura 10), l'educació pública ostenta un pes superior respecte a la privada concertada. Concretament, en el cas de l'educació infantil i primària el pes de l'escola concertada és del 42%, mentre que en la secundària obligatòria és d'un 36%.

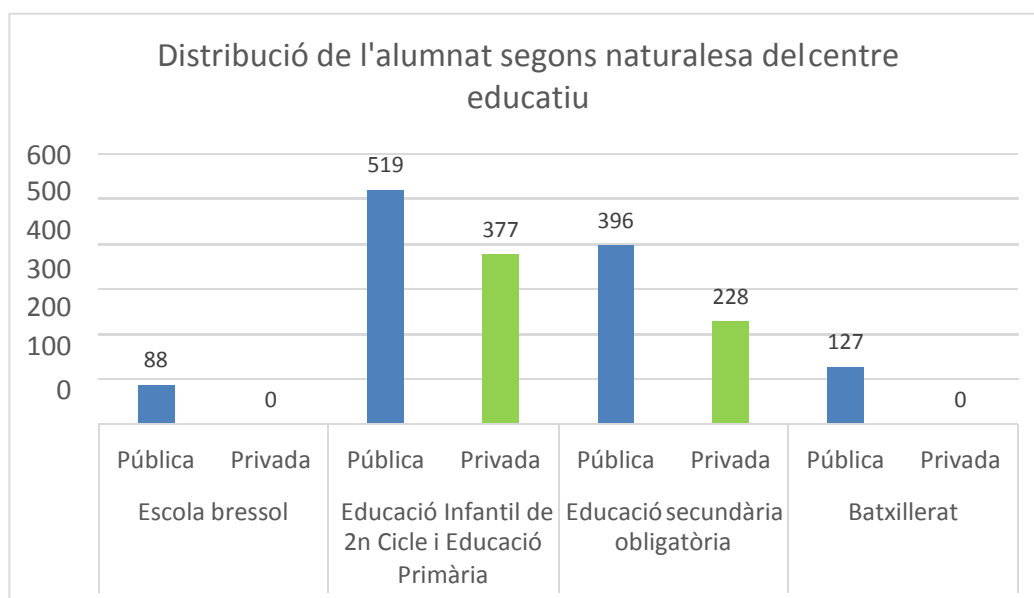

Figura 10. Font: Elaboració pròpia a partir de dades proporcionades per l'Ajuntament de Centelles.

- *L'Escola de Persones Adultes (EPA)*

El centre d'educació d'adults del municipi va establir el 2001 una col·laboració permanent amb els centres dels municipis veïns de Tona i Hostalets de Balenyà a través de la creació de la Fundació Osona Formació i Desenvolupament. A través d'aquesta última, es cercava rendibilitzar recursos i oferir serveis complementaris entre els tres centres. En el marc de la formació reglada, el centre té conveni amb l'Institut Obert de Catalunya, institució encarregada d'examinar els adults interessats en obtenir el graduat d'educació secundària.

Així mateix, l'EPA ofereix cursos de preparació per a l'assoliment del graduat d'ESO i també, des de l'any passat, per accedir a Cicles Formatius i de preparació per a les Proves d'Accés a la Universitat. Finalment, cal mencionar que es duen altres formacions no reglades, en l'àmbit d'informàtica, idioma estranger, o cursos d'iniciació a la llengua catalana per a població nouvinguda, en col·laboració amb els serveis socials municipals.

En el mateix equipament s'organitzen els Tallers d'Art, a través dels quals s'ofereix, tan per a infants com per a adults, cursos de dibuix, pintura i ceràmica. Aquests estan fortament vinculats a la tradició de pintura que té el municipi, com demostra el Premi Centelles de Pintura.

L'educació de les persones adultes i al llarg de la vida ha estat i és un dret fonamental i una necessitat important per persones que, per motius d'edat o procedència no han pogut realitzar una escolarització bàsica i essencial.

- *Oficina del Consorci per la Normalització Lingüística*

Ubicada al carrer major, duu a terme diverses accions de promoció de la llengua catalana, el més destacat, possiblement, és el concurs literari que es fa amb les escoles per Sant Jordi, a més de pòsters en col·laboració amb les botigues i de realitzar assessorament lingüístic a tercers. No s'impulsa cap curs de català des de l'Oficina, ja que es realitzen a l'Escola de Persones Adultes.

- *Centre Obert*

Servei a càrrec d'educadores externes a l' Ajuntament destinat a estudiants de primària dels centres educatius del municipi que tenen problemes per aprendre o relacionar-se i comunicar emocions. El treball, en grups de com a màxim 15 infants, es centra en l'educació emocional i en el reforç de les habilitats enfocades a les relacions socials i a l'aprenentatge o hàbits bàsics per a una vida saludable. Algunes de les activitats que es duen a terme són el teatre, les manualitats o les sortides pel poble per conèixer edificis emblemàtics o espais naturals. Els usuaris són detectats des del centre escolar, el qual recomanarà l'ús d'aquest servei a les famílies.

- *Espai Jove*

Ideat per a estudiants de secundària de fins a 18 anys. Es tracta d'un reforç educatiu fora de l'horari lectiu, focalitzat en les matèries que es treballen a l'aula, però no de forma exclusiva. La programació que es segueix durant el curs acadèmic es consensua amb la regidoria de joventut i la tècnica del Punt d'Informació Juvenil (PIPA). Es treballa, per exemple, la participació en la presa de decisions a través d'una bústia d'opinions i d'assemblees on compartir necessitats i idees. Els centres

educatius identifiquen els o les alumnes que poden necessitar aquest servei, tot i que també es té present la realitat de cada família a través dels serveis socials. Tot i que l'Espai jove s'adreça al reforç acadèmic, també es participa en algun esdeveniment del poble o s'assisteix a alguna obra de teatre amb el suport d'Apropa Cultura⁴.

- *Centre d'Art el Marçó Vell*

Exposició permanent de la pinacoteca propietat de l'Ajuntament. Aquesta s'ha anat constituint, essencialment, al llarg dels 75 anys d'història del concurs de pintura "Premi Centelles". L'equipament consta d'una sala d'exposició permanent, una sala d'exposicions temporals i una sala que acull, també de forma permanent, la col·lecció de paleontologia Eduard Grimalt.

El Marçó Vell és gestionat per una comissió formada per l'Ajuntament i diversos artistes locals, un dels quals s'encarrega de la programació de les exposicions temporals i les activitats, amb el **Premi Centelles de Pintura** com a activitat més destacada.

- *Sala d'exposicions*

Recentment ha canviat d'ubicació. Abans es trobava a la capella de Jesús (propietat privada), ara s'ha traslladat uns metres més enllà, als baixos d'un edifici del carrer que rep el nom de la mateixa capella. Es tracta d'una sala d'exposicions temporals que acull tan exposicions regulars, com són les fotografies del concurs de la Festa del Pi, o el concurs de pessebres, com altres exposicions de caràcter marcadament amateur.

- *Biblioteca La Cooperativa*

Es pot considerar un equipament amb una clara voluntat educativa i cultural. Organitza de forma regular un club de lectura per a adults, que reuneix grups petits, però que està clarament consolidat, i l'hora del conte, amb la participació de rondallaires locals o de la zona. A més, realitza diversos projectes amb grups escolars, que desgranarem en el capítol següent. La biblioteca disposa d'una sala polivalent que es cedeix per a activitats externes, com poden ser una exposició que vulgui fer un veí, tallers de memòria per a la gent gran, tallers d'àrab per als infants d'origen magrebí, etc. Des del 2014 les exposicions que organitza la biblioteca La Cooperativa, aportades per la Diputació de Barcelona, s'instal·len a les sales de

⁴ Iniciativa que pretén facilitar l'accés inclusiu a la cultura a través de les entitats socials.

<https://www.apropacultura.cat/ca/projecte-apropa>

consulta per facilitar-ne l'accés als visitants, ja que la ubicació de la sala polivalent feia que poca gent les visités.

- *Arxiu municipal*

Servei que gestiona el patrimoni documental local. Tot i que compleix les funcions d'arxiu administratiu i històric de l'Ajuntament, la majoria de consultes que rep són de caràcter intern, encara que cada any es registren diverses consultes provinents de persones externes que estan duent a terme una recerca o bé simplement per interès personal. Cal destacar alguns fons documentals que s'hi preserven, especialment el Fons Cerdà, entre set altres fons que gaudeixen de protecció especial per la Llei d'Arxius.

- *La sala polivalent La Violeta*

Com el seu nom indica, pot acollir tota mena d'esdeveniments, des d'assajos del grup coral homònim, a cursos de ball country, fins a sessions participatives de debat. Es tracta d'un edifici molt cèntric, que disposa a més de la dita sala, de cafeteria i d'una sala on es diposita el Fons Musicològic Joan Bofill, a cura del cor Cantus Firmus, membres de la Societat Coral.

- *El Centre Parroquial*

Sala de teatre ubicada en un edifici històric del municipi, propietat del bisbat de Vic. Tradicionalment s'hi ha dut a terme programació en paral·lel a la del Casal Francesc Macià, impulsada des d'una entitat local, però des de la reforma integral de l'edifici s'ha designat una comissió independent que gestiona les activitats. Els dos equipaments necessiten cercar la complementarietat en l'àmbit de les arts escèniques.

- *Casal Francesc Macià: el Teatre i l'Escola de Música*

El Teatre

Disposa d'una línia de programació permanent, el **Cicle de teatre familiar**, iniciativa de l'Ajuntament i programat per part de dos artistes locals especialitzats en teatre infantil.

Trobem també de forma regular, dues iniciatives particulars que s'han consolidat i que actualment compten amb una implicació directa de l'Ajuntament, com és el Cicle de **Duets de Jazz** i les **Vesprades de Tardor**, ambdós festivals amb la voluntat d'acostar estils musicals diversos a la ciutadania.

El Casal també acull cada any espectacles de teatre educatius per a grups escolars del municipi en el marc del programa **Anem al Teatre**.

Escola de Música

Es troba al pis superior d'aquest equipament, sent el servei d'educació cultural que té més alumnes del municipi. En l'àmbit de l'educació artística, cal destacar el paper de l'Escola de Música Municipal, tant pel gran nombre d'alumnat que acull com per la diversitat d'especialitats musicals que ofereix, fet que fa que molts joves d'Osona s'hi desplacin. Majoritàriament hi trobem alumnes joves, però també hi participen persones de totes les edats (especialment en el grup coral de gospel).

El gran nombre d'alumnes permet la configuració de grups de cambra de corda, d'una orquestra i d'una orquestra de cambra d'acordió. L'escola organitza tres concerts de forma regular, un al final de cada trimestre. De forma esporàdica es fan col·laboracions puntuals en el marc d'esdeveniments locals o juntament amb altres grups de música de la zona.

4.2.2.- Patrimoni

A nivell de patrimoni material, cal destacar que al municipi hi trobem 17 béns culturals d'interès nacional (BCIN), essencialment immobles i elements decoratius d'alguns edificis, una xifra molt rellevant atenent les dimensions del municipi. Alguns d'aquests BCIN es troben en una situació crítica de conservació, com és el cas del Palau dels Comtes, el qual amenaça ruïna. Trobem, també, un llarg nombre de béns inventariats en l'inventari municipal fet per la Diputació de Barcelona, que no gaudeixen de protecció per llei, 213 immobles i 14 mobles.

D'altra banda, cal destacar 8 fons documentals amb protecció especial per la Llei d'Arxius. En l'àmbit del patrimoni immaterial, cal destacar tres festes registrades com a patrimoni immaterial, entre les quals cal fer esment de la Festa del Pi per la seva singularitat a nivell nacional.

Finalment, el patrimoni natural del municipi gaudeix d'un espai natural protegit pel Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), la Sauva Negra, a més d'altres 13 espais considerats d'interès natural.

4.2.3.- Agents

Entrant en l'ecosistema educatiu i cultural pròpiament, hem optat per mostrar, d'una banda, els agents educatius i culturals; siguin particulars, emprenedors, públics o entitats del tercer sector, d'una banda i els projectes, serveis, accions i equipaments de l'altra.

Agents

Culturals	
<i>Patrimoni</i>	Associació de Galejadors Esbart del Pi Cabrons i bruixes Geganters i grallers de Centelles Associació Purgatori Parade Associació Sant Antoni Esbart del Pi Associació de pessebristes de Centelles Arxiu Municipal de Centelles Centre d'Art el Marçó Vell Fundació Espai Cerdà
<i>Arts plàstiques</i>	7 creadors/es
<i>Arts visuals</i>	Amics de Centelles 2 creadors
	Aquinahora grup de teatre El Triquet Pierrot Teatre 2 creadors/es i programadors/es
<i>Música Arts escèniques</i>	Coral La Violeta (Coral La Violeta, Cor Cantus Firmus i Petits Cantaires) Veus de Tardor Orquestra de Cambra Orquestra juvenil 8 creadors/es, compositors i programadors
<i>Artesania</i>	10 creadors/es
<i>Disseny gràfic</i>	Pisca Studio Rende-vu 3D Lenticular Factory Gràfiques Centelles
<i>Editorial</i>	Editorial el Portal Gervigraf Cmyk Impremta Moderna
<i>Gastronomia</i>	12 restaurants locals i una botiga de menjars preparats que participen a la Fira de la Tòfona El Molí de la Llavina La Vermuteria de la Sagrera

Educatius	
<i>Educació</i>	Aula d'Extensió Universitària Gent Gran de Centelles (UVIC) Esplai Les 100 Teies AMPA de l'Institut Pere Barnils Associació de Mares i Pares d'alumnes de l'Escola Ildefons Cerdà Associació de Mares i Pares d'alumnes de l'Escola Xoriguer Associació de Mares i Pares d'alumnes de l'Escola Sagrats Cors Junta de Mares i Pares de l'Escola Bressol Niu d'Infants Escola Sagrats Cors AIM Happy Kids School Speak up land El tall Sinèrgic Fundació Osona Formació i Desenvolupament Universitat de Vic (UVIC) Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç TRIS TRAS Escola Bressol Niu d'Infants Escola Ildefons Cerdà Escola Xoriguer Institut Pere Barnils Escola de Música Municipal Biblioteca La Cooperativa Consorci per a la Normalització Lingüística
Altres àmbits	
<i>Turisme</i>	Mas el Cerdà Cultura & Esdeveniments Casa Pau Giol Mas Vinyoles Mas Banyeres Àrea de Promoció econòmica de l'Ajuntament
<i>Juventut</i>	Accent Jove Àrea de Joventut de l'Ajuntament
<i>Altres àrees de l'ajuntament</i>	Serveis Socials Gent gran

Figura 11: Elaboració pròpia.

Aquests agents exposats anteriorment a la taula (Figura 11) es divideixen, segons la seva naturalesa, en agents del sector públic, privat o del 3r sector. Segons aquesta classificació, trobem una diversitat major d'agents privats per sobre de públics i del 3r sector, però especialitzats en un únic àmbit professional, mentre que les iniciatives que els agents públics emprenen són d'una major diversitat, com veurem més endavant. Aquest elevat nombre d'agents privats detectats és molt representatiu de la riquesa del municipi especialment en l'àmbit creatiu.

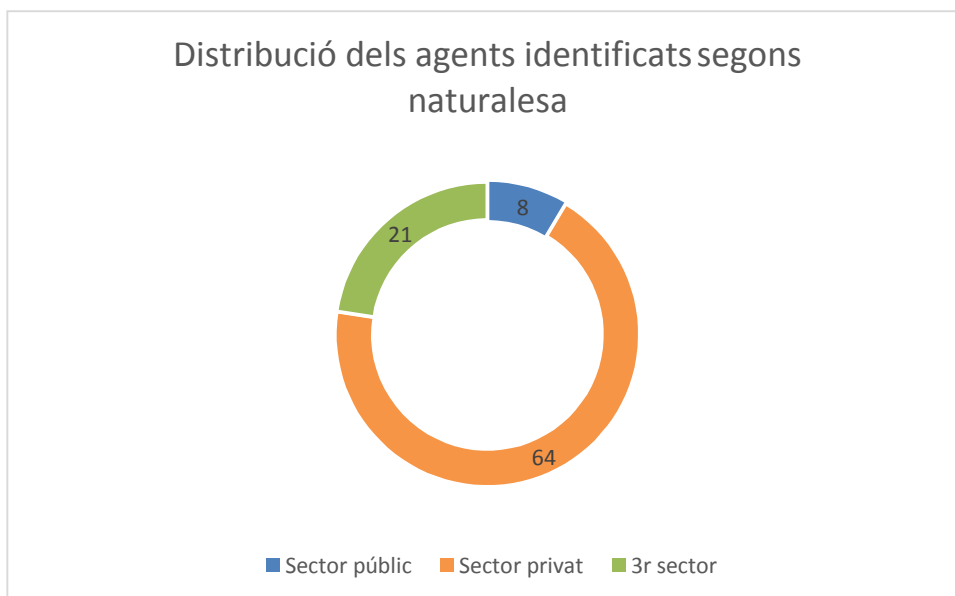

Figura 12: Elaboració pròpia.

Tot i la gran diversitat d'agents reflectida al gràfic anterior (Figura 12), el principal impulsor de l'activitat al municipi és l'administració pública, tot i que molt sovint amb la col·laboració i implicació d'aquests altres agents, siguin entitats del tercer sector o privats (Figura 13).

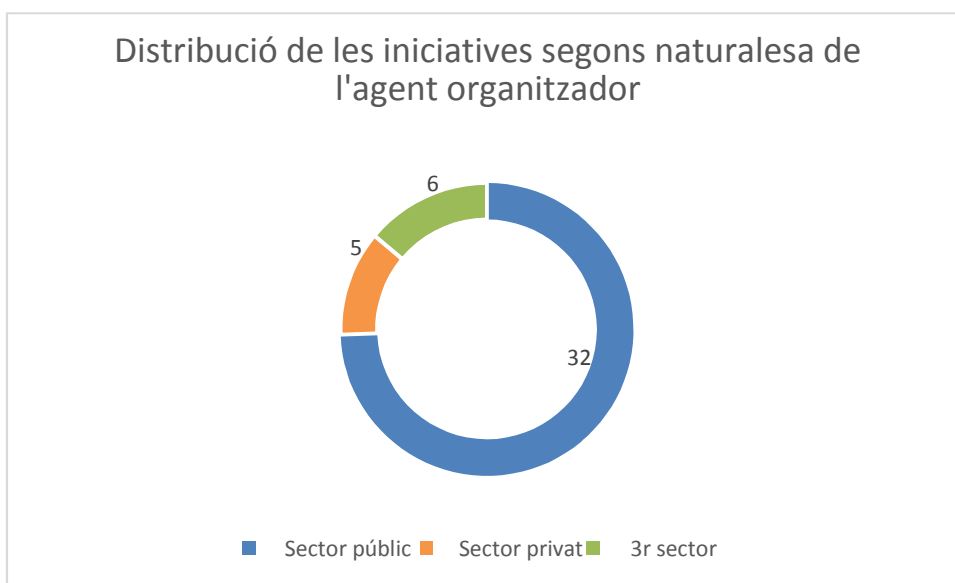

Figura 13: Elaboració pròpia.

Els agents del sector privat

Com ja s'ha pogut llegir en el mapa d'agents, Centelles té un ampli nombre d'agents del sector privat que desenvolupen una intensa activitat professional, tot i que la seva incidència en la dinàmica local no és massa rellevant. En els casos de la creació artística, sobretot en els àmbits de la **música** i de la **pintura, dibuix i**

gravat. En diverses ocasions aquests artistes compaginen la seva tasca creativa amb altres com la **formació artística**, entre d'altres.

En l'àmbit dels oficis creatius, cal destacar el **disseny gràfic i l'artesanía**, aquesta darrera en un ampli ventall d'especialitats diferents.

En el cas dels serveis vinculats a les llengües, ha destacat sobretot l'ensenyament de les llengües estrangeres, essencialment l'anglès, però també els oficis vinculats a la traducció i, en menor mesura, a les tasques editorials.

Com a intermediaris de la cultura, hem detectat un important nombre d'agents en els àmbits d'educació, com ja avançàvem, i de **mediació artística**, és a dir, de programació i comissariat. Finalment, en l'apartat d'oci també hem trobat diverses possibilitats que comparteixen la difusió cultural amb experiències lúdiques.

Les entitats del 3r sector

Segons el sector d'activitat, les entitats predominants són les de **patrimoni etnològic**, vinculades a expressions de la cultura tradicional, com poden ser els tres tombs, els geganters, els diables o l'esbart, entre d'altres. També cal destacar tres entitats de teatre, dues de música, entre les quals, una de cant coral que agrupa tres cors diferents i una de xaranga, dues dedicades a l'exhibició d'arts visuals, i set de caràcter pròpiament educatiu, incloent les cinc Associacions de Mares i Pares d'Alumnes.

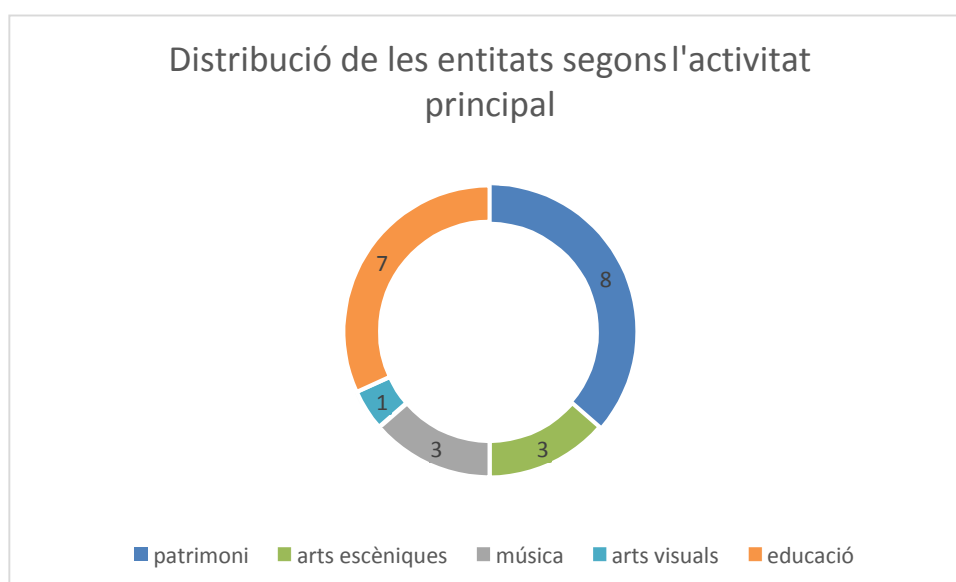

Figura 14. Font: Elaboració pròpia.

4.2.4.- Serveis i projectes

▪ *Iniciatives impulsades des de l'Àrea de Serveis Socials*

Els serveis socials de l'Ajuntament juguen un important paper, en coordinació amb els centres educatius, a l'hora d'identificar necessitats educatives o de caire econòmic, social, etc. En el cas que ens ocupa, des de l'Àrea de Serveis Socials es deriven els infants, que presenten certes necessitats socioeducatives, al Centre Obert, en el cas dels adolescents a l'Espai Jove i en el cas dels adults, a alguns cursos específics que s'imparteixen a l'Escola d'Adults.

- Projecte entorn: programa de prevenció de l'expulsió dels alumnes de l'institut. Aquest protocol de prevenció es basa en la definició de noves tasques per a l'alumne dins del centre, però fora de l'aula. En cas que l'alumne acabi essent expulsat, el projecte té definit també un sistema de tasques entre la biblioteca, l'espai jove i el magatzem del banc d'aliments amb el mateix objectiu: intentar mantenir l'alumne en una activitat educativa de la qual se'n pugui fer un seguiment durant l'expulsió.
- Matrícula viva: els alumnes nous al municipi, que s'han d'incorporar a l'aula durant el curs, no van directament a l'escola si no que se'ls acull prèviament des dels serveis socials. Simultàniament s'ofereix suport a les famílies.
- Grups de treball per a adults: sobretot per a mares i pares, són sessions de debat per tractar inquietuds i necessitats habituals envers els fills i filles (ex. habilitats parentals, motivació laboral, habilitats socials per a adolescents, la violència de gènere, etc.).
- Escoleta per a avis: espai de debat on avis i àvies poden compartir l'experiència de tenir néts i nétes, amb els canvis que això comporta en la seva vida. S'ha abandonat la proposta per falta de participants.
- Projecte Enxaneta: acompanyament per a l'èxit escolar, es tracta d'una iniciativa del Consell Comarcal d'Osona que cerca la implicació dels pares i mares en el procés d'aprenentatge dels seus fills i filles. Per als alumnes de primària que tenen dificultats en l'aprenentatge, el projecte els dedica una part de l'horari escolar al treball personalitzat amb un educador, que es complementa després amb la visita del pare o la mare a l'escola, moment en què podran treballar junts els deures o altres continguts.
- Xarxa d'infància i adolescència de Centelles: xarxa que agrupa els centres educatius del municipi, la regidoria d'educació i serveis socials de l'Ajuntament, per desenvolupar nous protocols de prevenció i actuació envers problemàtiques que afecten als joves. Les primeres iniciatives que

s'han treballat han estat mètodes per prevenir l'absentisme escolar i el consum de drogues.

- Concessió de beques: des de serveis socials es decideixen les beques de l'Ajuntament per a llibres de text, sortides escolars, esport i per accedir a l'escola d'adults.
- Centelles famílies: projecte engegat per part de la regidoria d'Educació que es duu a terme de forma transversal amb serveis socials, per donar suport i coordinant les iniciatives que neixen a les AMPAs del municipi. En el marc de "Centelles famílies", al llarg del curs escolar, es programen diverses propostes per a les famílies que tenen fills o filles estudiant a les escoles del municipi, com ara xerrades sobre temes d'interès per a l'educació dels fills i filles o bé sortides familiars per l'entorn natural del municipi.

- ***Programes d'impuls educatiu***

- Projecte Arrel: projecte de prevenció del fracàs escolar a secundària, clarament consolidat als dos centres que imparteixen l'ESO al municipi (tots dos fa més de 15 anys que l'estan duent a terme). El programa es basa en la diversificació curricular per a facilitar l'accés al món laboral als estudiants amb dificultats a l'aprenentatge.
- Anem al Teatre: Programa de la Diputació de Barcelona, promou l'accés a espectacles d'arts escèniques i música per a grups escolars, a través de la subvenció d'activitats adaptades pedagògicament al nivell curricular de l'alumnat.

- ***Iniciatives impulsades des de la Biblioteca La Cooperativa***

- Taller de poesia: projecte engegat pel Centre de Recursos Pedagògics d'Osona i a càrrec de l'empresa externa Teatre Art. Al llarg dels cursos de 4t i 5è de primària, tots els alumnes del municipi participen en una sessió d'una hora i mitja, en la qual es treballa la creació poètica.
- Club de lectura juvenil: ideat per a alumnes amb dificultats de lectoescriptura de 6è de primària i 1r de secundària. Es tracta d'una proposta liderada per la mateixa Biblioteca que requereix coordinació amb els centres educatius i amb altres iniciatives, però que no està aconseguint consolidar-se.
- Col·laboració amb el centre obert: alguns nens i nenes del centre obert van regularment a la biblioteca, per fer algunes activitats i aprendre'n el funcionament.

- Blog conjunt amb l'INS Pere Barnils: ideat i impulsat des de la Biblioteca per proporcionar suport a l'alumnat amb les lectures obligatòries de l'institut, no està rebent el seguiment esperat des del centre educatiu.
- Visites per a escolars: totes les escoles del municipi visiten la Biblioteca amb els alumnes en visites guiades dissenyades per donar a conèixer tots els serveis de biblioteca, a més de consells pràctics (ex. com fer-se el carnet o com buscar un llibre).
 - ***Iniciatives impulsades des de l'Arxiu Municipal***
- S'ha apostat tímidament per una oferta d'assessorament per a treballs de recerca de batxillerat, tot proposant diverses temàtiques que els i les alumnes poden escollir lliurement. Aquesta iniciativa es va mantenir durant diversos cursos, però s'ha retirat a causa de la falta d'interès demostrat des de l'INS Pere Barnils i per part de l'alumnat.
- Visita a l'Arxiu: Cada any es reben els grups escolars que visiten l'Ajuntament en el marc del projecte de coneixement del poble. En el marc d'aquesta activitat, se'ls explica la funció de l'arxiu i què hi poden trobar.

- ***Iniciatives impulsades des de Serveis Ambientals***

Tot i tractar-se d'un servei extern a l'Ajuntament, des de l'empresa que gestiona els serveis ambientals al municipi es duen a terme propostes d'educació ambiental de forma regular, les quals poden anar enfocades als centres educatius o a la població en general. Algunes de les propostes que es duen a terme de forma més o menys regular són vinculades a l'entorn del passeig fluvial, a la recollida selectiva de residus, recollida d'oli domèstic a les escoles, creació i cura d'un hort escolar, promoció de la mobilitat sostenible, entre d'altres. En moltes ocasions, hi ha peticions puntuals d'una escola que acaben generant accions noves, habitualment basades en l'observació de l'entorn proper.

- ***Tallers d'art***

Cursos de dibuix, pintura, gravat i ceràmica, impartits per artistes de Centelles, que s'ofereixen de forma estable. Tot i que administrativament els cursos es gestionen a través de la Fundació i que els Tallers es duen a terme a les mateixes instal·lacions de l'EPA, es tracta d'una iniciativa totalment independent i autogestionada pels tres artistes que imparteixen la formació, tot i que compta amb el suport de l'Ajuntament de Centelles.

- ***Extraescolars impulsades per les AMPAs***

Tots els centres educatius del municipi disposen d'una Associació o Junta de Mares i Pares d'Alumnes. A tots els centres, aquestes impulsen classes de teatre extraescolars, les quals són impartides per membres de les entitats teatrals locals,

mentre que en altres casos és a càrrec de professionals de fora el municipi. Altres activitats impulsades des de les APMA's són la natació, la robòtica, l'anglès o el cant coral.

▪ ***Punt d'Informació Juvenil (PIPA)***

El PIPA està ideat com un espai informatiu per als joves del municipi, servei que molts tenen present i usen tant per assessorar-se sobre el futur acadèmic i laboral com per a fer altres tipus de consultes, sobre activitats per joves, culturals, oci, etc.

Des del PIPA, juntament amb el FlikFlak (el Punt Jove de Balenyà), cada any, s'organitzen cursos de formació per a monitors de lleure, els quals s'alternen en la localitat i el nivell (monitor i director de monitors).

▪ ***Serveis privats d'atenció als trastorns del desenvolupament***

- Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç TRIS TRAS: dedicat a l'atenció dels infants de 0 a 6 anys, el CDIAP pretén treballar les capacitats més bàsiques dels infants per a un correcte desenvolupament social, biològic i psicològic. Així mateix, també s'ofereix assessorament a les famílies. Conjuntament amb els serveis socials, educatius i sanitaris, es treballa en tasques de prevenció i detecció de població infantil amb trastorns, per tal de poder actuar amb la major rapidesa possible en els casos detectats.

▪ ***Altres iniciatives culturals***

Segons les dades que recopila l'Ajuntament, podem indicar que la programació teatral és la que el 2016 s'ha potenciat més, després de quatre anys amb una menor oferta, seguida de la de conferències, que ha patit una tendència similar els darrers anys. En canvi, el nombre d'exposicions realitzades ha anat minvant aquests anys, mentre que l'oferta de concerts i festivals ha gaudit d'un lleu creixement per estancar-se darrerament. En tot cas, el total d'activitats culturals sol oscil·lar entre les 100 i les 130 a l'any, xifra que ens indica un dinamisme important al municipi.

Les fires són un altre pilar de l'activitat al municipi, tant les organitzades des de l'àrea de cultura com des de promoció econòmica, sempre tenen un marcat caràcter d'identitat del municipi, com és el cas de la **Fira de la Tòfona** o la **Fira de la Ratafia**, ja que ambdós productes tenen una història vinculada estretament a la vila i per tant no compleixen només amb una voluntat de promoció, si no amb la de preservar unes característiques singulars de la història del municipi i unes tradicions lligades a la gestió de l'entorn natural. L'altra fira que cal destacar, tot i que desapareguda, és la Festa del Segar i Batre, que es duia a terme a Centelles

fins fa poc i que té una connexió intrínseca amb pràctiques ancestrals de la vida en un entorn rural.

El **Cau de Bruixes** és la fira per excel·lència de la vila, amb una gran capacitat d'atracció de públic de fora del municipi; pren com a punt de partida la dita popular "De Centelles, bruixes totes elles". En el marc de la festa s'organitza una fira, cercaviles, correfocs, un túnel del terror, entre molts d'altres. Tot i que tradicionalment la població s'ha implicat en el desenvolupament d'aquesta, com en el cas de totes les altres fires, darrerament l'abandonament d'algunes propostes que fomentaven la participació de la població local en el seu desenvolupament, sumant-se això a l'augment de públic forà, han fomentat una certa desafecció cap a aquesta festa.

Pel que fa al patrimoni immoble i natural local, l'Ajuntament disposa d'una sèrie de propostes de recorreguts temàtics pel terme municipal. Recorren els punts més simbòlics del municipi en camps com la Centelles medieval o la Centelles modernista, pel que fa a patrimoni immoble i espais com el passeig fluvial. En alguns casos aquestes rutes també ens acosten als espais més singulars dels municipis veïns, de gran simbolisme també per a la població centellenca, com és el cas del Puigsagordi, al terme municipal de Balenyà, on es duu a terme anualment un aplec, o el castell dels Centelles, origen del nom de la vila, a l'actual terme municipal de Sant Martí de Centelles.

En aquest punt volem destacar el projecte del **Mas Cerdà**, iniciativa privada però molt vinculada a la història i identitat del municipi, tant pel simbolisme del personatge d'Ildefons Cerdà, com per l'entorn de la zona, com pel fons documental que es troba a l'arxiu, com per les possibilitats educatives que pot oferir el projecte. Tot i trobar-se tot just a les beceroles, és el moment idoni per a plantejar una estratègia de futur que permeti explotar-ne totes les seves potencialitats.

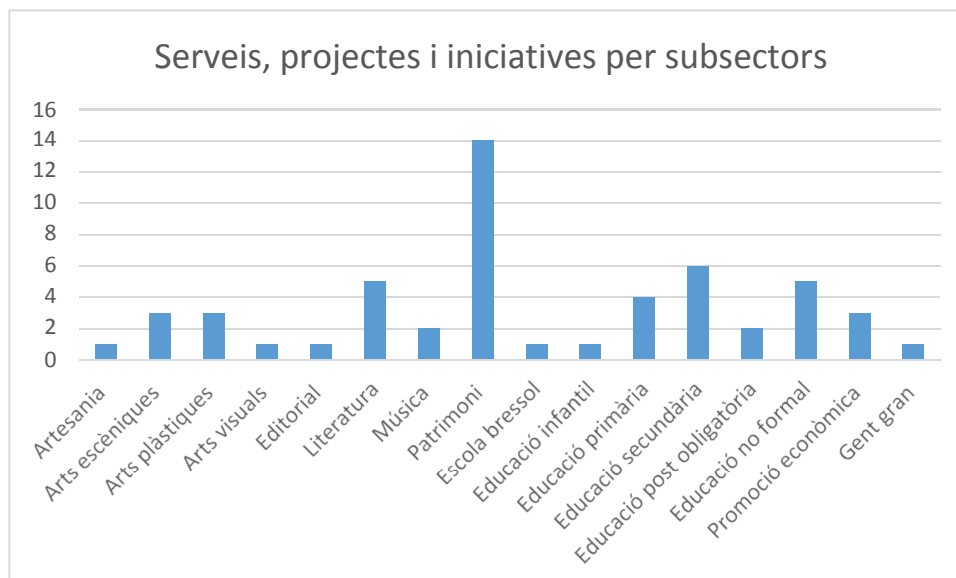

Figura 15. Font: Elaboració pròpia.

▪ **Espais participatius**

Al poble trobem una sèrie d'organitzacions que compten amb la participació ciutadana per al desenvolupament de tasques concretes. Aquestes comissions són, en general, de caràcter executiu. Entre aquestes trobem la comissió de Cau de Bruixes, de Ratafia, de Festa Major, de Carnaval, de la Fira de la Tòfona o la de Reis. D'altra banda, cal destacar l'existència de dos consells:

- **Consell de cooperació i solidaritat:** amb la voluntat de contribuir a la sensibilització envers els problemes de la desigualtat al món, està format per l'Ajuntament i entitats que desenvolupen tasques de solidaritat i cooperació internacional.
- **Consell d'infants:** és un òrgan consultiu format per nens i nenes de Cicle Superior de Primària de tots els centres educatius del municipi. Aquest espai participatiu els permet fer arribar la seva veu a l'Ajuntament, tot aportant propostes de millora al municipi, contribuint al treball de l'apoderament i la iniciativa personal.

4.2.5.- Recursos humans i econòmics

En l'aspecte de recursos humans de l'Ajuntament, les tres regidories implicades de forma directa en l'estudi es troben repartides entre tres persones diferents, la regidora d'Educació, Joventut, Cooperació, Solidaritat i Igualtat, la regidora de Festes, Gent Gran i Medi Ambient i el regidor de Cultura, Comerç i Fires, Formació d'adults, musical i

artística, Indústria i Promoció econòmica, en tots tres casos amb dedicació parcial. Un únic tècnic s'ocupa de la gestió de les àrees de Cultura i Educació i també de Festes, en aquest cas amb dedicació completa.

En l'àmbit d'educació també cal destacar que l'Àrea de Serveis Socials compta amb una pedagoga que s'ocupa de la vessant pròpiament relacionada amb les necessitats vinculades a l'educació. Aquesta àrea impulsa el Centre Obert, ideat per atendre alumnat de primària, on treballen dues educadores contractades a través d'una fundació privada, mentre que l'Espai Jove, per als adolescents, l'atenen dues educadores contractades per l'Ajuntament.

El passat 2017, el pressupost municipal, tant en l'àmbit de cultura com el d'educació, es trobava en el 12,77% i el 12,68% respectivament, del total del consistori, cosa que reforça la tesi de les oportunitats que ens pot oferir la vinculació de les dues àrees.

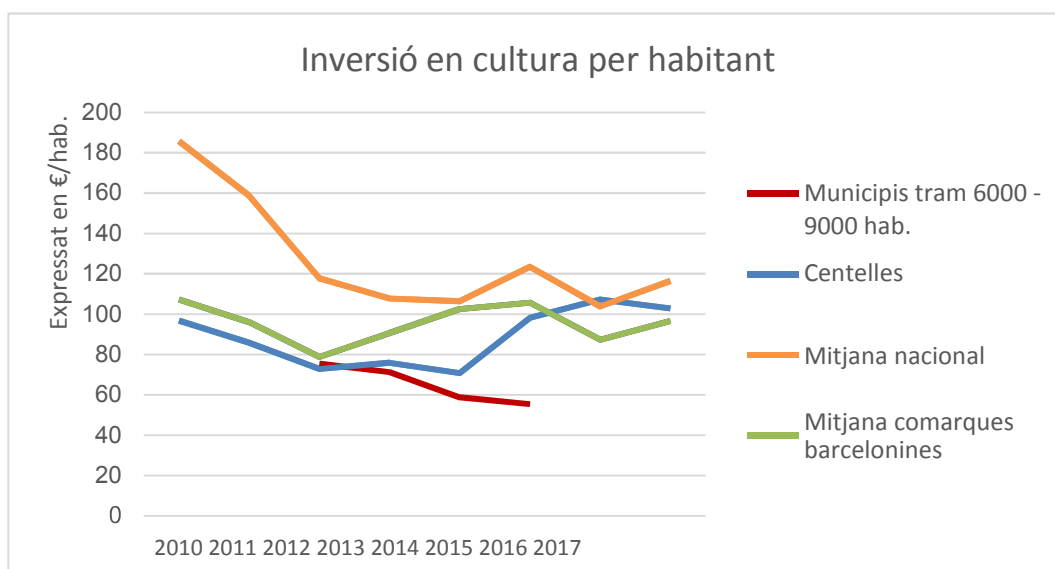

Figura 16. Font: Elaboració pròpia, a partir de dades del Portal Transparència Catalunya de la Generalitat de Catalunya i del CERC, a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

La inversió en cultura per habitant (Figura 16) al municipi s'ha trobat, tradicionalment, per sota de la mitjana dels municipis de Catalunya i de les comarques barcelonines, tot i que en els darrers anys la tendència ha anat equiparant-se. Amb tot, cal destacar que la inversió en cultura per habitant al municipi s'ha recuperat a partir del 2015, superant els 100€/hab. En contraposició,

les poques dades que tenim sobre els municipis del mateix tram de població que Centelles ens indiquen que la mitjana tendia a un clar descens fins al 2015.

Tot i la falta d'informació sobre els pressupostos vinculats a educació, sí que s'ha pogut fer una primera aproximació com s'indica en el gràfic que segueix.

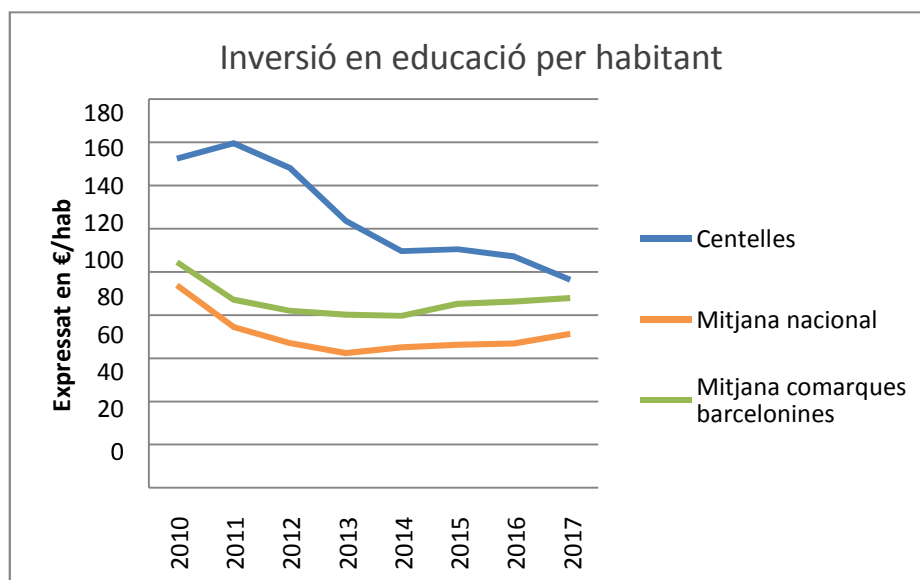

Figura 17. Font: Elaboració pròpia a partir de les dades obtingudes al Portal Transparència Catalunya de la Generalitat de Catalunya.

La inversió per habitant en promoció educativa (Figura 17) ha estat, en els anys previs, molt superior a la mitjana dels municipis tant de les comarques barcelonines com de tota Catalunya, però en els darrers anys aquesta s'ha anat reduint, tot aproximant-se molt a la mitjana tant nacional com, sobretot, de la demarcació. La inversió municipal en educació, aquest 2017, ha estat d'un 12,68% sobre el pressupost total, uns 102 euros per habitant aproximadament.

4.3.- Percepcions i imaginaris sobre cultura i educació

El punt que segueix és fruit de les opinions recollides en el marc de totes les entrevistes i sessions participatives de la diagnosi. El text resultant procura traçar una perspectiva conjunta a partir de tots els punts de vista recollits.

4.3.1.- Riquesa i activitat cultural

"Les entitats de Centelles tenen una gran vitalitat"

És una percepció generalitzada que el municipi té una gran riquesa cultural i molta activitat promoguda tant per les institucions municipals, com per les múltiples

entitats i agrupaments i per particulars que es mouen en el camp cultural, educatiu i artístic.

Es percep que el dinamisme de l'activitat cultural i educativa de l'àmbit no formal és clarament superior al dels municipis del voltant. De tota l'activitat, s'ha destacat molt especialment el cicle de teatre familiar, una programació estable molt ben valorada per part de la ciutadania per la seva qualitat i regularitat.

Des de l'Ajuntament constaten també aquesta vitalitat i la vinculen molt especialment al teatre, la música i les arts visuals.

Visions menys positives en relació a aquesta qüestió fan referència a la necessitat d'organitzar millor aquesta oferta diversa i àmplia, a constituir algun paraigua institucional que permeti evitar el solapament d'actes i afrontar la manca d'espais especialment per a joves i entitats o les mancances en termes de gestió més qualificada dels equipaments així com la falta d'ajudes a iniciatives particulars.

D'altra banda, força veus apunten la necessitat de vincular millor les propostes culturals al món educatiu per donar resposta a la poca participació dels joves del municipi en aquesta vida cultural. S'apunten algunes experiències que s'han repensat per millorar la participació i la implicació com la festa final de curs oberta als pares i mares d'una de les escoles del municipi.

Es detecta una sensació de que hi ha una falta de planificació en el desenvolupament de certs actes, molta improvisació, en algunes ocasions actes que ja no s'han repetit d'un any per l'altre, però sense valorar-ne els resultats o sense que aquestes valoracions s'hagin donat a conèixer.

Una darrera crítica recollida ha estat l'apropiació per part de l'Ajuntament d'iniciatives culturals engegades per entitats, un cop aquestes propostes s'havien consolidat.

4.3.2.- Comunicació i coordinació

"L'Ajuntament disposa d'un newsletter però no sembla massa eficaç"

Una gran part dels participants en les sessions de debat de la diagnosi han fet referència a diverses problemàtiques en la comunicació d'aquesta activitat cultural, especialment amb el món educatiu. En aquest sentit, apareix una reflexió sobre el

fet que la major part dels i les docents no son del municipi o que les vies de comunicació amb els infants i les famílies son encara molt tradicionals.

D'altra banda hi ha la sensació que no es contempla la comunicació de les activitats culturals com a una forma de facilitar la inclusió dels nouvinguts al municipi.

La coordinació entre alguns dels equipaments que podrien funcionar com a espais clarament educatius i culturals és millorable i alguns d'ells son vistos com poc innovadors i molt tancats en sí mateixos.

Tot i així es destaquen alguns exemples importants que il·lustren bones pràctiques de diàleg i interacció per a coordinar-se a nivell intern o fins i tot amb municipis veïns. Destaca especialment el cas de "Centelles famílies" com a projecte transversal entre les escoles i les AMPAs.

La relació i interacció entre les entitats teatrals també és vista com a molt positiva. Per contra, la resta d'entitats semblen actuar molt tancades en si mateixes i no acostumen a cercar sinergies entre elles. Això genera descoordinació i poca planificació de les agendes per distribuir millor l'activitat al llarg dels mesos.

Ni els mitjans comunicatius impresos ni digitals que empra l'Ajuntament, ni els recursos públics dels quals disposa la ciutadania, com poden ser els ordinadors de la biblioteca o del PIPA, han estat valorats com a suficients per part dels participants a l'estudi.

La Festa Major, així com altres fires i esdeveniments, són vistes com a espais de difusió de les entitats però es constata que alguna iniciativa en aquesta línia, com la fira d'entitats, no ha estat reeixida.

4.3.3.- Participació

"Sempre acabem sent els mateixos a tot arreu."

La participació en la vida cultural del municipi es percep com a alta. Especialment s'ha fet constar que hi ha clarament dues entitats del 3r sector, l'Esplai Les 100 Teies i l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran, de les quals una treballa amb infants i una altra per a gent de la 3a edat amb una activitat regular i molt intensa tot l'any. Més en general, però, tots els membres de les entitats que han participat en aquesta fase han destacat la seva voluntat de fomentar la participació ciutadana i s'han mostrat oberts a implicar-se en noves propostes coordinades.

Algunes fires del municipi han estat criticades per estar perdent la perspectiva del foment de la participació ciutadana, per passar a posar el focus en la capacitat d'atracció del públic exterior. Això s'ha vist reflectit en l'abandonament d'iniciatives de proximitat que fomentaven la cohesió social al municipi.

El sector jove reconeix tenir oferta formativa i d'accés al món laboral o informació sobre oci però participa poc en la vida cultural i en els espais artístics de formació, en part potser degut a la manca d'incentius per a fomentar la participació d'aquest grup d'edat en la cultura. La sensació per part de diverses persones és que se'ls consulta poc i que hi ha una certa tendència a no considerar les seves apostes i orientacions culturals, al mateix temps que preocupa la falta d'interès general dels joves per les tradicions i les entitats culturals del poble.

4.3.4.- Centres educatius i vida cultural

"Les escoles haurien de saber què fem, però els mestres ja tenen prou feina"

A Centelles hi ha una clara percepció, recollida de forma quasi unànime, sobre la necessitat d'incentivar la vinculació entre el món de l'educació formal i cultural. Es destaca l'esforç de l'Ajuntament per fer arribar propostes a les escoles, però de manera poc connectada i poc ajustada a les necessitats educatives. La que arriba de manera més evident i que té una acollida positiva a tots els centres és l'oferta teatral per a grups escolars.

Es constata que pocs projectes educatius prenen l'entorn cultural local com a referent amb l'excepció del Carnaval, el Cau de Bruixes o Sant Jordi. Aquesta darrera festa és percebuda com la més interessant en aquest sentit perquè genera activitats inter- generacionals entorn la literatura i el poble. Les diverses escoles que aglutinen Educació Infantil i Primària treballen el poble, però ho fan de forma aïllada i sense una visió de conjunt.

El patrimoni cultural material i immaterial no és vist per la comunitat educativa realment com un recurs estratègic, sinó esporàdic. L'espai natural que es treballa amb més freqüència entre els centres educatius és el passeig fluvial. Hi ha hagut altres propostes per a treballar aspectes relacionats amb medi ambient però han tingut un èxit parcial o no han reeixit, com horts a l'escola o la creació d'un arborètum a partir dels arbres del pati de l'escola.

Es reconeixen algunes iniciatives com el fet que alguns artistes que fan els tallers d'art duen a terme algunes sessions en col·laboració amb una escola o responsables d'entitats que han anat puntualment a fer alguna xerrada sobre temes com la tòfona o els gegants. Alguns casos són les extraescolars de teatre, algunes de les quals a càrrec de membres d'entitats del poble; visites dels diables i els geganters, que han anat sovint a alguna de les escoles a petició d'alguns mestres però son accions poc coordinades i de caràcter voluntari per a les que cal trobar hores de dedicació extraordinària. Tot i això, la gran majoria d'agents culturals del 3r sector es senten ignorats per l'educació formal.

L'escola d'adults és percebuda com a espai de formació no reglada per a públics d'edats molt diverses i molt actiu. Tot i això, més enllà dels propis tallers d'art no manté relació amb l'activitat cultural del municipi ni cerca la creació de noves sinergies.

Hi ha una clara percepció que la tendència de les escoles a treballar per projectes obre les portes a una millor connexió amb el món artístic i cultural municipal. La sensació és que a la primària és més senzill tant per l'estructura dels centres com per l'edat dels infants. Prova d'això n'és que les programacions didàctiques estan introduint de forma estratègica l'ús de les arts per a desenvolupar la creativitat, entre d'altres capacitats i competències. L'educació secundària en canvi és vista com a molt més distant i difícil d'implicar en processos de renovació pedagògica des de les arts i la cultura.

En general es constaten problemes importants des del món educatiu per treballar l'educació cultural i artística. S'apunta el tema dels horaris escolars molt ajustats, la falta de recursos econòmics, la baixa implicació del professorat especialment a secundària, la poca tradició de treball amb professionals que no siguin del sector o la falta de consideració per part dels pares i mares, del rol que les arts i la cultura juguen en l'educació.

Els i les professionals de l'educació que han participat en els espais de consulta destaquen que a nivell curricular des de les matèries es poden treballar molts camps artístics, les fites són molt àmplies i es poden adquirir de moltes maneres; en contraposició amb la realitat detectada, que dibuixa un horitzó on és molt més dur a terme certs canvis. Es destaca la necessitat d'incloure a l'educació formal més educació física com la dansa, i la oportunitat d'obrir portes i convidar artistes per

donar suport a reptes com el de la lectura o aprofitar realment el patrimoni cultural i natural per contextualitzar els aprenentatges i generar experiències significatives per a l'alumnat.

4.3.5.- Potencial invisible

"Pere Barnils? Qui és?"

El municipi de Centelles és molt ric en iniciatives culturals i educatives, es fan moltes activitats, molt diverses, però encara hi ha moltes oportunitats que no s'estan contemplant ni aprofitant.

Un cas molt clar n'és la implementació de mètodes de programació innovadors per part dels centres educatius Xoriguer, Ildefons Cerdà i el Sagrats Cors, els quals han incorporat la metodologia de treball per projectes, el qual parteix d'un treball competencial com a base que teixeix la vinculació entre continguts molt diferents, i que a més a més, parteix de contextos reals, fet que pot ajudar a reforçar/crear el vincle entre educació i entorn i, per extensió, amb la cultura. També les tres escoles han destacat la progressiva marginació de l'ús dels llibres de text per a permetre el foment de la lectoescriptura a partir de que l'alumne pugui llegir el que li agradi i no allò imposat per part del docent. A més a més, el Sagrats Cors està introduint l'ús de portàtils per a cada alumne a través de ChromeBooks, portàtils amb programari de Google que permeten que el docent pugui seguir online el progrés dels alumnes. Tot i la innovació que s'està duent a terme en l'àmbit educatiu, aquesta no es veu reflectida en les activitats extraescolars. Les limitacions es troben sobretot en la manca de capacitat per a planificar la introducció de les propostes, siguin provinents de les AMPAs o de l'Ajuntament en les programacions dels docents.

Alguns col·lectius de joves del municipi han destacat que tenen ganes de col·laborar i promoure activitats, ja que es troben sense una oferta d'interès per a ells. Per a altres col·lectius, però, falta que prenguin més la iniciativa, per convertir les seves idees i propostes en realitats que formin part de la vida del municipi.

Un altre potencial que s'ha coincidit en que cal valorar és la important quantitat d'artistes centellencs, principalment músics i pintors, però també artesans de diferents especialitats. En el camp professional també destaquen diverses persones que es dediquen al disseny gràfic i l'edició. Molts artistes es dediquen simultàniament a la creació i a la formació per a poder subsistir però no tenen

formació específica per a exercir de formadors. Tot i aquest destacable teixit de creadors professionals, com ja s'ha avançat anteriorment, el servei de promoció econòmica no pot donar resposta a certes necessitats pròpies del sector degut a la falta de coneixements del seu personal en aquest àmbit específic, no obstant es duen a terme cursos de formació per a emprenedors, encara que no per a professionals del món de la cultura pròpiament.

D'altra banda, alguns professionals, artistes sobretot, han trobat en la programació d'activitats culturals per part de l'administració pública, un important aliat per a subsistir, com el cas de dos titellaires locals que s'ocupen de la programació de teatre infantil del Casal Francesc Macià. També s'ha fet menció de la iniciativa del Centre Parroquial, que té la intenció d'oferir una oferta de qualitat, auto-sostenible. D'entre els subsectors de l'àmbit creatiu, un dels que sembla tenir menor acollida és la dansa, tot i que en contraposició, molta gent fa dansa als gimnasos.

Alguns professionals del món de la cultura han lamentat que des del servei de promoció econòmica de l'Ajuntament no s'ha sabut donar resposta a les necessitats específiques del seu àmbit d'activitat, sigui a nivell de propostes formatives o de consultes individuals.

El ric patrimoni immoble, moble, natural i intangible del municipi tampoc és gaire conegut entre la majoria de la ciutadania ni dels docents. Això fa que espais destacats com edificis, elements ornamentals, tradicions centellenques, o indrets naturals com la Sauva Negra, l'únic espai sota la protecció del Pla d'espais d'interès natural (PEIN) del municipi, siguin molt poc coneguts entre la població, mentre que tampoc se n'impulsa de forma especial la difusió. En aquest darrer cas, des del propi Ajuntament no s'han emprès accions ni per a garantir-ne la preservació ni per a donar-lo a conèixer entre la població. Si des dels centres escolars no es creuen rellevants els espais específics del municipi, en el cas de personatges il·lustres del municipi (Ildefons Cerdà i Pere Barnils), els centres no han destacat cap iniciativa per a posar en valor les seves figures.

4.3.6.- Consideració de la diversitat

"Les diferències socials no han d'excloure el món de la cultura"

En termes generals Centelles és un municipi que té en compte, en la seva activitat, les característiques, necessitats i interessos dels habitants. Un cas en que es veu molt clar és en l'àmbit educatiu, per exemple, el CEIP Ildefons Cerdà és l'únic que

ha destacat disposar d'una Unitat d'Escolarització Compartida (UEC) per tal d'atendre casos específics de persones amb necessitats educatives especials (NEE). Però tots els centres han destacat la voluntat de treballar l'educació inclusiva des de la base, evitant segregar els alumnes segons les seves especificitats. En aquest sentit la coordinació amb serveis socials és molt bona per a donar resposta a alumnes amb problemàtiques, com és el cas del Projecte Entorn, programa de prevenció de l'expulsió dels centres escolars i que defineix els mitjans per a donar noves tasques a l'alumne en cas que finalment sigui expulsat del centre, amb l'INS Pere Barnils. També s'ha creat una Xarxa d'Infància i Adolescència, un projecte que encara es troba a les beceroles, que pretén treballar en l'establiment de protocols de drogues, d'absentisme, etc. amb serveis socials i un grup motor on es trobaran un representant de cada centre educatiu.

Des de serveis socials de l'Ajuntament hi ha alguns serveis d'educació no formal centrats en donar resposta a les necessitats d'alumnes de famílies amb pocs recursos i que tenen problemes en l'aprenentatge, així com altres serveis que permeten donar cobertura a tots els grups d'edat del municipi.

L'oferta d'activitat cultural inclusiva des d'espais i serveis socials de l'Ajuntament és percebuda com a correcta per a infants, però en relació a joves i avis es té la sensació que no ha acabat de quallar i que falten iniciatives més inter-generacionals i d'atenció a la diversitat cultural per superar certes desigualtats d'accés derivades del nivell econòmic i social. Algunes entitats destaquen, precisament, que gent nouvinguda, especialment de la resta de Catalunya, se'ls apropa per a conèixer gent del poble i que seria bo potenciar-ho.

En el marc d'interculturalitat, la única iniciativa que s'ha destacat és la Festa de la Cooperació, en el marc de la qual es duen a terme certes activitats que pretenen acostar diferents cultures a la població mitjançant expressions culturals concretes a la població.

Però també hi ha qui creu que en general el món cultural a Centelles no és integrador, degut a que la majoria d'entitats acostumen a ser nuclis molt tancats en si mateixos. Molts entrevistats i participants a les sessions de debat asseguren que la majoria d'entitats i activitats agrupen sempre els mateixos col·lectius, i sens dubte la cultura hauria de ser una forma d'integrar la gent.

4.4.- DAFO

Debitats a Centelles en clau educació+cultura	Amenaces globals en l'àmbit educació+cultura
<ul style="list-style-type: none"> • Manca de relleu generacional i de renovació en certes entitats culturals. • Preocupació per les dades d'absentisme i fracàs escolar al municipi. • Manca de recursos humans. • Els projectes d'innovació educativa limitats als centres de primària i desvinculats del món cultural municipal. • Desconnexió entre l'activitat cultural i els docents forans. • Alguns equipaments culturals i educatius poc implicats en la societat. • Oferta d'educació no formal centrada en competències digitals o d'idiomes, tot i la presència d'oferta artística com l'Escola de Música, les extraescolars de teatre i els Tallers d'Art. • Inexistència d'oportunitats de formació per als agents culturals en àmbits de gestió, empenedoria i educació cultural. • Poc reconeixement de la riquesa del patrimoni cultural i natural per part de la ciutadania i, especialment, del món educatiu local. • Descoordinació entre agents del món educatiu i cultural del municipi. • Poca planificació estratègica municipal de programació i línia cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tendència a un cert estancament i envelliment de la població en les zones rurals. • Falta d'inversió pública en projectes transversals educatius-culturals. • Dèficit de participació cultural entre els col·lectius de joves. • Poca consideració del potencial econòmic i social de la cultura com a sector que genera ocupació a molts nivells, desenvolupament econòmic i cohesió social. • Dificultat d'accés a la cultura per qüestions econòmiques entre una part de la població. • Manca d'obertura de l'activitat cultural, tant per part de professionals com amateurs. • Prejudicis sobre el potencial educatiu de l'activitat artística. • Poca consideració de les arts i el seu potencial educatiu: el departament d'ensenyament redueix hores de formació cultural i artística. • Limitació de les competències educatives dels ajuntaments.

<ul style="list-style-type: none"> • Manca de transversalitat en les polítiques municipals d'educació i cultura. • Eines de difusió i comunicació verticals i amb certes carències. 	
---	--

Fortaleses a Centelles en clau educació+cultura	Oportunitats en l'àmbit educació+cultura
<ul style="list-style-type: none"> • Dimensions territorials, densitat de població, benestar i rendes equilibrades. • Bones comunicacions en relació amb les capitals de comarca properes. • El municipi exerceix atracció sobre altres municipis propers. • Tendència descendent de l'atur els darrers anys. • Procedències culturals diverses tot i la baixa taxa d'immigració. • Bona coordinació municipal per a l'atenció a la diversitat de l'alumnat. • Recursos personals i institucionals dedicats a l'atenció del fracàs escolar als centres de secundària. • Elements patrimonials locals catalogats mitjançant el Mapa de Patrimoni de la Diba. • Bons índexs de coneixement del català, per sobre de les xifres comarcals. • Nombre alt d'equipaments culturals existents al municipi. • Densitat de creadors en l'àmbit de la música, pintura, artesania i disseny gràfic. • Diversitat d'expressions culturals i 	<ul style="list-style-type: none"> • Clara aposta de l'Ajuntament per coordinar les polítiques educatives i culturals de forma estratègica. • Bones pràctiques promogudes per l'Agenda 21 de la Cultura. • Polítiques culturals i educatives a Catalunya que aposten per les sinergies i la coordinació entre ambdós sectors. • Processos de renovació pedagògica a Catalunya que cerquen l'aliança amb l'entorn. • Consciència creixent global de la importància de les arts i la cultura en la formació de les persones. • Currículums competencials europeus i catalans oberts a pedagogies creatives. • Inversió important a Catalunya en noves tecnologies com a oportunitat cultural i educativa. • Creixement a Catalunya del sector serveis i del turisme lligat a la cultura, el patrimoni i la creativitat. • Els artistes i agents culturals

<p>llenguatges artístics al municipi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cobertura de fibra òptica a tot el municipi. • Percentatge de despesa pública en activitats culturals i suport a les entitats. • Tercer sector cultural consolidat i participatiu. • Inversió important del municipi en promoció de l'educació. • Àmplia cobertura educativa, des d'Escola Bressol fins a Batxillerat i Formació Professional. • Les escoles del municipi ja treballen per projectes d'innovació pedagògica. • Ràtios escolars per sota de la mitjana. • Aposta educativa per la lectoescriptura i el foment de l'hàbit de la lectura. • Algunes escoles han obert vies a la participació cultural dins les aules. • AMPAs del municipi coordinades. • Extraescolars d'arts escèniques en tots els centres educatius. • Riquesa en patrimoni cultural i natural. • Important activitat coral al municipi. • Projecció del projecte del Mas Cerdà. 	<p>veuen en l'educació una oportunitat professional i una responsabilitat social.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visió catalana de la cultura com a eina d'integració social pel seu caràcter participatiu. • Visió de l'escola com a espai d'integració consolidat.
--	--

4.5.- Reptes de futur

Centelles disposa dels actius i les possibilitats per fer front a algunes amenaces o problemes globals de futur com son la tendència a l'estancament socioeconòmic de les poblacions rurals a Catalunya o la falta d'innovació en el sector servei als pobles petits lligada al caràcter vocacional de l'activitat cultural i a la poca consideració del potencial econòmic i social de la cultura com a sector que genera cohesió social, desenvolupament local i ocupació.

Però especialment i des d'una òptica integral, aprofitar les fortaleses culturals i educatives de manera integrada pot ajudar a contrarestar la **desmotivació i desconexió dels joves** concretada en dades d'absentisme i fracàs escolar així com d'allunyament de la vida cultural, el **deteriorament de la convivència** derivada de l'exclusió de les persones més vulnerables en termes econòmics de la vida social i cultural o la **manca d'oportunitats professionals** per a joves i dones en sectors estratègics com la cultura

En termes de qualitat educativa i moviments de **renovació pedagògica** a Catalunya i a Centelles, les apostes van clarament en aquest sentit però hi ha un cert perill que el procés iniciat amb tanta energia en els darrers anys quedi limitat a l'educació primària i segueixi no considerant la cultura i les arts en tot el seu potencial, reduint-ne la presència en hores lectives. També és preocupant en aquest sentit l'excés de propostes culturals que arriben a les escoles com a simple oferta de consum i no com a projecte pedagògic o els prejudicis socials encara freqüents en relació a activitats artístiques com la dansa.

La limitació de les competències educatives dels ajuntaments i les endogàmies professionals d'aquest sector no faciliten polítiques d'inversió pública en projectes transversals i més holístics d'educació cultural.

És evident, però, que les fortaleses superen amb escreix les debilitats i s'emmarquen en un context d'oportunitats en l'àmbit català i municipal que son determinants si treballem en clau d'aliances entre els dos sectors que aborda el pla.

L'Ajuntament de Centelles, amb el suport de la Diputació de Barcelona, està fent passes importants com la redacció d'aquest Pla Estratègic per posicionar-se en la línia de les polítiques públiques innovadores a nivell europeu i català que aposten per les sinergies i la coordinació entre ambdós sectors.

Centelles pot assajar processos de **renovació pedagògica** i acció educativa municipal al llarg de tota la vida que vinculin de manera efectiva l'aprenentatge i l'ensenyament amb l'entorn i la realitat cultural del municipi apostant per posar en valor la **memòria**, el **patrimoni** i tot el seu potencial com a estratègia per superar la desmotivació, la desconexió i la falta d'oportunitats.

Centelles pot ser municipi pioner en l'impuls definitiu a la formació artística per a tothom incentivant la relació efectiva entre escoles, artistes i entitats culturals amb l'objectiu d'assajar pedagogies més creatives i crítiques.

Centelles està preparada **tecnològicament** per aprofitar el potencial del món digital combinat amb la creativitat cultural amb finalitats educatives per a tota la ciutadania.

A Centelles, els actors educatius i culturals poden treballar plegats per garantir la continuïtat del model d'**integració** social que ha dibuixat sempre l'escola catalana i ampliar-lo als àmbits educatius no formals creant espais de participació més transversals i enriquidors.

Centelles pot convertir la seva riquesa cultural en possibilitats professionals lligades al sector serveis i al turisme treballant la **formació tècnica** i especialitzada dels joves emprenedors, creadors i productors.

Finalment però, i el que és més important, amb l'aposta per un Pla estratègic que vinculi la política educativa i la cultural Centelles obre una via **innovadora** de disseny de polítiques públiques en petits municipis que respon, com hem pogut comprovar durant els espais de participació, a una demanda dels i les centellenques. La diagnosi es resumeix doncs en la constatació d'aquest sentiment col·lectiu de que cal incentivar el diàleg i el treball coordinat entre educació i cultura.

5.- Una nova estratègia d'educació+cultura

El Pla Estratègic d'Educació+Cultura de Centelles respon a un procés de treball realitzat amb la ciutadania i les institucions del municipi de manera participativa. El Pla preveu en sí mateix l'assumpció de la seva defensa, el seguiment i la implementació de les accions proposades. L'horitzó plantejat pel Pla és de 6 anys i les accions es proposen a curt, mitjà i llarg termini.

El municipi de Centelles vol esdevenir un referent en la definició i implementació d'una política integral que posi en valor el potencial educatiu i transformador de la cultura i la creativitat com a drets fonamentals per garantir la cohesió social.

Des d'una perspectiva innovadora, transversal i híbrida, Centelles aposta per un Pla d'acció que considera al mateix temps les necessitats o reptes educatius i les possibilitats culturals i creatives del municipi plantejant 7 línies de treball centrades en les persones, la seva educació i la seva participació en la vida cultural al llarg de la vida.

5.1.- Missió del Pla

Partint de la consideració que educació i cultura son drets fonamentals interconnectats i indivisibles, el Pla proposa escenaris de treball conjunt entre les entitats, la ciutadania i les institucions culturals i educatives per impulsar els valors de la diversitat cultural i la creativitat en pro de la millora de la qualitat educativa, el desenvolupament local sostenible i la cohesió social.

Centelles aposta per situar la cultura i la creativitat com a factors d'innovació educativa, educació inclusiva i al llarg de la vida.

Centelles entén que l'educació és la gran eina estratègica per a garantir la participació en condicions d'igualtat en la vida cultural.

Centelles aposta per la seva riquesa cultural i educativa, pels seus docents, famílies, col·lectius, entitats, artistes i productors culturals així com per la creativitat social com a fet diferencial generador d'apoderament personal i col·lectiu, motivació per viure a Centelles, connexió amb el municipi i, per tant desenvolupament local sostenible.

Centelles s'organitza a través d'aquest Pla per donar resposta a les demandes de la ciutadania en la **governança i la participació en la definició de polítiques públiques que situïn la cultura+educació al centre de les decisions col·lectives.**

5.2.- Visió del Pla

Educació+cultura defineixen la manera de ser i els somnis de futur dels municipis. Son elements estructurants del desenvolupament local sostenible. La cultura és el quart pilar d'aquest desenvolupament sostenible i només en aliança amb l'educació pot garantir el seu potencial pedagògic, la inclusió i la participació de tota la comunitat en aquest desenvolupament.

La comissió de governs locals units en el marc de la iniciativa Agenda 21 de la Cultura i en el seu document Cultura 21 Accions assenyala la necessitat de crear sinergies amb el món educatiu per fer possible la generació de coneixement pertinent i de qualitat, l'adquisició de competències al llarg de la vida, la inclusió social, l'ocupació i creació de llocs de treball, la participació de totes i tots i la protecció de la diversitat cultural i ambiental com a factors de creixement individual i col·lectiu.

La percepció dels i les centellenques és que el municipi té una gran riquesa i activitat cultural així com una gran qualitat educativa però que és necessari i important avançar de manera més coordinada entre ambdues àrees d'acció política per tal de multiplicar els efectes positius que se'n generen.

Els espais participatius generats per a la definició del Pla han permès constatar demandes i propostes dels actors culturals i de la comunitat educativa que poden ser assumides de manera conjunta i coordinada amb plantejaments més innovadors, creatius i equitatius.

Tanmateix s'han constatat àrees de millora i necessitats no cobertes de participació cultural+educativa expressades per els centres escolars, les famílies, els joves, els col·lectius minoritaris, les entitats i les administracions.

El Pla proposa 7 línies de treball centrades en les persones, la seva educació i la seva participació en la vida cultural al llarg de la vida, des de la primera infància fins la tercera edat.

La visió del Pla aposta clarament per l'educació artística i cultural, el patrimoni i la creació local sostenible així com per la consideració de la diversitat com a factor de creixement i riquesa. Els reptes de futur detectats en la diagnosi han comportat la definició de línies d'acció que impliquen espais públics de producció i creació cultural o per l'establiment d'aliances creatives entre escoles i artistes.

La visió del Pla Estratègic és, doncs, un **desenvolupament local sostenible i creatiu** per al municipi de Centelles, **posant al centre de les polítiques públiques els drets universals a l'educació i la cultura.**

5.3.- Valors del Pla

Accés i participació en igualtat de condicions: el Pla parteix de la consideració de l'educació i la cultura com a elements centrals per la construcció de **ciutadania**, la **convivència** pacífica i la **democràcia**.

Identitats culturals, diversitat i cohesió social: el Pla considera que només des del reconeixement i l'educació integradora de les identitats culturals diverses es poden garantir condicions d'igualtat en **l'accés als drets fonamentals**. Això implica considerar com a vector de riquesa no només les cultures procedents d'altres països sinó també aquelles vinculades a les edats, els gèneres, les estètiques etc.

Innovació educativa i adquisició de competències personals al llarg de la vida: el Pla vol posar en valor el potencial pedagògic i formatiu de les llengües, el patrimoni, les arts i les expressions culturals per adquirir capacitats necessàries per fer front als reptes actuals.

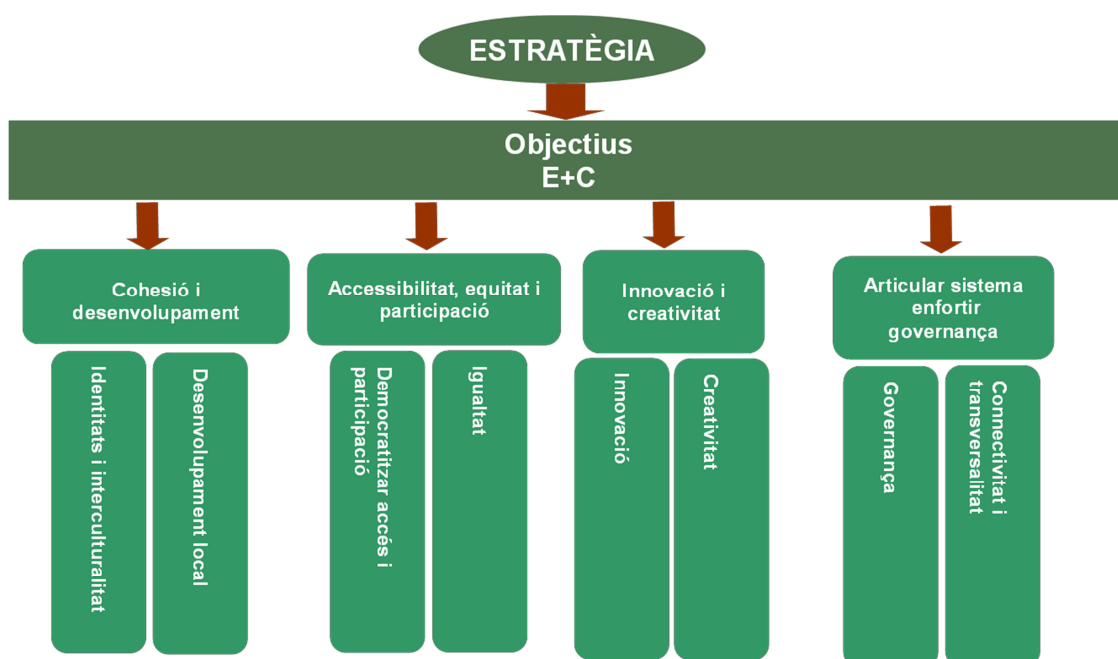
Aposta pel **desenvolupament local sostenible** fonamentat en la cultura, l'educació al llarg de la vida, la formació professional en indústries culturals i creatives i l'emprenedoria cultural en l'àmbit social.

5.4.- Objectiu general

Construir de manera participativa una política educativa+cultural innovadora per a Centelles, que abordi les confluències entre els dos àmbits com a forma de donar resposta a les problemàtiques presents i als imaginaris de futur dels seus habitants en relació al model de convivència i creixement que desitgen.

5.5.- Objectius específics

- ✓ Objectiu 1. Fer de l'educació+cultura instruments de cohesió i desenvolupament local
- ✓ Objectiu 2. L'accessibilitat, equitat i foment de la participació en la vida cultural i col·lectiva mitjançant l'educació+cultura
- ✓ Objectiu 3. Potenciar la innovació i la creativitat en l'educació+cultura
- ✓ Objectiu 4. Fomentar l'articulació del sistema educatiu+cultural i enfortir-ne la governança

5.6.- Línies estratègiques

O1. FER DE L'EDUCACIÓ+CULTURA INSTRUMENTS DE COHESIÓ I DESENVOLUPAMENT LOCAL

El primer gran objectiu educació+cultura del Pla Estratègic de Centelles és el d'impulsar el desenvolupament cultural comunitari a través de l'educació al llarg de la vida com a factor d'apoderament i creixement personal, així com de desenvolupament local i de cohesió social.

En el context contemporani de societat del coneixement, la competència cultural i creativa és essencial per al creixement personal, la inserció en el món laboral i, alhora, per a la integració i la cohesió social. La creativitat està estretament relacionada amb la complexitat, amb la hibridació i el mestissatge a la interrelació entre passat, present i futur i es dibuixa en aquest sentit com a factor de creixement econòmic i social. Econòmic perquè obre les portes a àmbits laborals vinculats al territori i les identitats culturals, personal perquè permet entendre's millor a un mateix i social perquè permet valorar en positiu la diversitat de maneres de veure el món, la construcció de les identitats i el sentiment de pertinença.

La participació en la vida cultural és un dret fonamental vinculat estretament a la llibertat d'opcions en la construcció de les identitats i a la possibilitat d'accedir i contribuir a l'activitat cultural ja sigui de manera social i lúdica com professional. Centelles és un municipi amb una gran riquesa cultural i creativa que pot generar oportunitats de millora educativa i professionals per als joves i les persones d'algunes franges d'edat més afectades per l'atur, especialment les dones, dos col·lectius que la diagnosi identifica amb dificultats d'inserció laboral. Posicionar els actius culturals i la creativitat com a vectors de creixement econòmic i social contribueix per altra banda a apoderar els grups més vulnerables i acceptar la diversitat cultural existent a Centelles com a recurs de creixement personal i col·lectiu.

Les dues línies de treball proposades per donar resposta a aquest objectiu responen a la constatació que els centellencs i centellenques volen:

- Posar en valor Festes i patrimoni per reforçar identitat i el sentiment de pertinença.
- Potenciar la cultura com a espai d'interrelació de diferents col·lectius.
- Implicar les famílies en la trajectòria cultural - educativa dels fills i filles tant en l'àmbit escolar com en l'extraescolar.
- Fomentar l'intercanvi de coneixements entre entitats del 3er sector.
- Fomentar la diversitat d'expressions culturals.
- Reconèixer i valorar les persones amb relats culturals diversos.
- Participar activament en la creació i producció de cultura.
- Assolir una distribució heterogènia de l'alumnat per evitar la segregació.
- Impulsar programes d'aprenentatge-servei.
- Promoure la mentoria social.

- Posar en valor la formació al llarg de la vida i l'aportació cultural de la gent gran.

Línia 1.1.- Identitats culturals i educació intercultural

La diversitat cultural és present avui arreu. Es concreta no només en l'arribada de gent procedents d'arreu del món sinó també entre generacions, entre persones amb capacitats diferents o amb opcions sexuals múltiples, en les formes de relacionar-nos amb la natura i amb el patrimoni. La interculturalitat esdevé un repte i una habilitat que cal adquirir en el segle XXI.

Eix 1.1.1.- Recuperació de la història i patrimoni local

Objectiu

Millorar l'apropiació i reconeixement de la ciutadania envers els recursos culturals i naturals del territori tot generant, alhora, propostes educatives, esportives i lúdiques vinculades a aquesta descoberta. El coneixement d'aquests recursos culturals i naturals haurà de ser plantejat des de diferents disciplines: arqueologia, ciències naturals, botànica, arquitectura, etnologia, història, arts, etc. fent ús de formes interpretatives comprensibles i atractives.

Accions

- Catàleg actualitzat dels referents patrimonials representatius de la identitat local a partir del mapa realitzat l'any 2010.
- Programa de publicacions (col·lecció) i accions educatives - divulgatives anuals sobre el patrimoni local, tant cultural (sigui material o immaterial) com natural.
- Dinamització del servei de preservació de documentació, fotografies, etc. a la disposició dels centellencs, que duu a terme l'arxiu municipal, incloent la restauració dels mateixos documents. Des d'una concepció dinàmica dels valors patrimonials, incentivar les aportacions de la ciutadania, tot actualitzant de forma regular els elements i recursos que cal "patrimonialitzar", és a dir, incorporant nous elements, objectes, documents...
- Programa de recuperació de la memòria oral a través d'entrevistes i enregistraments de les mateixes. Coordinat des de l'arxiu municipal i amb la col·laboració dels centres educatius de secundària, l'aula d'extensió universitària i la ciutadania. Publicació d'algunes entrevistes anuals a centellencs i centellenques.

- Obertura d'un Premi anual lligat a una línia de projectes de recerca de batxillerat a l'Institut Pere Barnils de recuperació de la història familiar o col·lectiva recuperant elements patrimonials del poble i l'entorn, suport econòmic i assessorament.
 - Suport en aquest àmbit per a docents i alumnes, des d'entitats, institucions locals, com la biblioteca o l'arxiu.
 - Documentar, dipositar, classificar i custodiar els treballs de recerca sobre temàtiques locals a l'arxiu o la biblioteca.
 - Implicació de l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran de la UVIC.

Eix 1.1.2.- Cultura+educació per la sostenibilitat

Objectiu

Acostar, sensibilitzar i apoderar la ciutadania envers el patrimoni natural, en la necessitat de la seva preservació, de fer-ne un ús respectuós i sostenible. Difondre'n el coneixement a la ciutadania i a la població nouvinguda com a mecanisme de cohesió, integració i actiu de desenvolupament local.

Accions

- Protocol per a entitats, equipaments culturals i educatius, per seguir una pauta de bones pràctiques en sostenibilitat mediambiental, en relació a consums energètics, de paper, de reciclatge, etc.
- Disseny d'una campanya anual conjunta entre totes les entitats culturals i les escoles d'Educació Cultural per la Sostenibilitat. Aquesta pot anar vinculada a la difusió de pràctiques tradicionals de gestió de l'espai rural, al coneixement de les masies del municipi i la seva activitat agrícola, etc. com a forma de difusió i sensibilització envers mètodes de gestió, explotació, ús i gaudi de l'entorn sostenibles. Publicació de guies i realització d'una jornada anual.
- Creació d'una aula de natura de l'Alt Congost – Baixa Osona.
 - Espai Cerdà i patrimoni natural: espai d'interpretació de l'entorn i el paisatge. Més enllà de la figura de Cerdà, la ubicació del Mas Cerdà ens ofereix un balcó privilegiat a la Baixa Osona i l'Alt Congost, espai ideal per abordar el valor del patrimoni natural de Centelles i la vinculació entre el paisatge i el patrimoni cultural.
- Disseny participatiu d'un Pla d'adequació i habilitació d'espais públics urbans i naturals per a activitats culturals i de lleure a l'aire lliure.

Eix 1.1.3.- Educació en valors, convivència i solidaritat

Objectiu

Foment de la cohesió social, emprant les expressions artístiques i culturals com a recurs per al desenvolupament cultural comunitari. Ampliar l'espèctre d'interculturalitat, tot acostant i integrant les cultures que menys participen actualment en la vida cultural del municipi des de la posada en valor d'aquesta diversitat.

Accions

- Redefinir el Campament per la Pau, cap a un format que connecti de forma central les perspectives cultural i educativa. El model de jornades o setmana pot trobar alguns referents en altres contextos locals.
 - Obrir un procés participatiu de disseny del nou Campament que inclogui la definició d'un model de gestió rotatiu.
 - Vinculació amb la cursa pel Sàhara i incorporació d'un professional que coordini les diverses iniciatives que s'hi incorporin.
 - Establir iniciatives i projectes que propiciïn la transmissió del llegat cultural de persones procedents de la immigració (immigrants, refugiats), vincular-ho per exemple a la reformulació de l'acampada per la Pau.
 - Definició d'un programa d'acollida de refugiats.
- Imaginació narrativa: programa de foment de la lectura i la literatura impulsat per la biblioteca en coordinació amb els centres educatius de primària i secundària a la manera de club de lectura centrat en la convivència i la solidaritat.
- Vincular les programacions locals culturals i artístiques de forma explícita als drets humans, l'educació en valors, convivència i solidaritat.
- Propiciar el compromís de les entitats i grups artístics d'arts escèniques del municipi per dur a terme una oferta artística més oberta, que tingui en consideració diferents sensibilitats per atreure tot tipus de públics.
- Pla d'activitats coorganitzades amb els veïns, veïnes i entitats educatives en el marc de les festes locals com a eina de foment de la cohesió social als carrers i veïnats.

- Educació intergeneracional: Generar accions artístiques comunitàries, impulsades pels grups locals que promoguin l'intercanvi de percepcions, experiències i coneixements entre grups d'edat i socials diferents del municipi.
 - Impuls de propostes intergeneracionals que tracin ponts entre grups socials i d'edat diferents, com, per exemple, un programa de voluntariat cultural a la residència de gent gran, que fomenti la interacció entre col·lectius joves i de la 3a edat. Reforçar projectes ja existents com les parelles tecnològiques o el Grup Coral la Violeta.
 - Implicació de l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran de la UVIC en les produccions artístiques i culturals.

Eix 1.1.4.- Centelles FamiliArt

Objectiu

Fomentar la concepció de la cultura i les arts com a recurs educatiu entre les famílies, generant més interès per a aquests tipus de formació i incentivant la participació cultural. Emprar l'estructura de Centelles Famílies, ja consolidada, per abordar aspectes com l'educació emocional o recursos educatius (entre d'altres) a través de les arts.

Accions

- Identificar propostes formatives per a famílies en clau d'educació cultural i artística. Fer les programacions artístiques més inclusives; incloure activitats educatives i divulgatives per a infants i famílies al voltant de les programacions.
- Incorporació a Centelles Famílies d'una acció formativa de forma regular, en clau de cultura i educació. 1 curs anual.
- Creació d'un perfil professional municipal de suport a les AMPAs per a la coordinació i seguiment de les activitats extraescolars al municipi.

Línia 1.2.- Desenvolupament local

Els municipis com Centelles han d'oferir possibilitats de treball i opcions de desenvolupament personal i col·lectiu als seus habitants. El món rural té en la cultura, el patrimoni i la creativitat una oportunitat indiscutible per fer possible que la opció d'establir-se i créixer a Centelles sigui un fet.

Eix 1.2.1.- Formació en emprenedoria cultural

Objectiu

Crear ocupació tot posant èmfasi en la formació en capacitats que han de donar impuls a l'emprenedoria i el desenvolupament de projectes propis, facilitant eines necessàries per als centellencs que precisen les professions culturals. En aquest canvi cal considerar aquelles oportunitats vinculades al món de la creativitat en un sentit ampli com el disseny, la moda, l'arquitectura, les artesanies, el món audiovisual etc.

Accions

- Establir connexions múltiples entre els recursos patrimonials locals: producció KMO-turisme-patrimoni natural, tot contemplant les iniciatives ja existents. Assessorament des de l'Àrea de Promoció Econòmica municipal a iniciatives d'emprenedoria en el camp del turisme sostenible i cultural, hostaleria o empreses de serveis turístics.
- Identificar les necessitats formatives específiques entre els autònoms de l'àmbit de les arts i la cultura. Definició i implementació d'un pla de formació d'acord amb aquestes necessitats des de l'Àrea de Promoció Econòmica i Ocupació.
- Foment del cooperativisme com a mecanisme per a la construcció de noves iniciatives d'emprenedoria.

Eix 1.2.2.- Acompanyament professional a les entitats socials

Objectiu

Acompanyar, des de l'Ajuntament, a les entitats socials i culturals del municipi en processos de professionalització i innovació que ajudin a generar espais d'emprenedoria social i participació cultural posant èmfasi en les accions coordinades amb el món educatiu. Entendre que les associacions i entitats son actors culturals i educatius que poden i han de treballar coordinadament amb les institucions públiques per respondre als reptes i necessitats de la ciutadania.

Accions

- Definició d'espais i programes de formació per a les entitats cíviques i culturals del municipi en gestió cultural i drets fonamentals.
 - Estudi i jornada de presentació anual de programes d'aprenentatge- servei amb entitats socials i culturals d'èxit a Catalunya que permetin imaginar propostes en aquesta línia.
- Pla de mentoria socio-cultural orientat a donar a conèixer les tipologies de tasques i professions al voltant d'una entitat socio-

cultural definit a partir d'un projecte participatiu entre entitats, escoles i famílies.

O2. L'ACCESSIBILITAT, EQUITAT I FOMENT DE LA PARTICIPACIÓ EN LA VIDA CULTURAL I COL·LECTIVA MITJANÇANT L'EDUCACIÓ+CULTURA

Les necessitats culturals i educatives de la ciutadania, tant en la vida privada com pública, xoquen amb certes barreres tant econòmiques com socials, que dificulten que les iniciatives que es duen a terme al municipi arribin a tota la ciutadania. Així mateix, la participació ha d'esdevenir un mecanisme regit per la igualtat, però també de foment de la mateixa. D'acord amb el dret universal a participar en la vida cultural, les polítiques públiques han de tendir a fer possible la inclusió de tota la ciutadania en la presa de decisions així com, l'accés a la diversitat de formes i expressions culturals presents al municipi.

La densa i rica activitat cultural del municipi precisa de mecanismes de promoció de la participació que facilitin la interrelació entre els agents i l'accés a la ciutadania. L'educació com a mitjà de sensibilització envers la cultura i foment de la participació ha de ser un puntal en aquest objectiu.

El foment de la participació cultural ha de garantir arribar a més ciutadans i ciutadanes, tot trencant amb les barreres invisibles que impermeabilitzen les propostes, dificulten l'intercanvi d'experiències i limiten l'accés a la cultura. Així doncs, ha de permetre teixir una societat més unida, amb més capacitat de decisió sobre les polítiques municipals i una actitud constructiva.

Les dues línies de treball proposades per donar resposta a aquest objectiu responen a la constatació que els centellencs i centellenques volen:

- Garantir l'accés a la cultura i a l'educació al llarg de la vida per a tothom.
- Exercir el seu dret a l'educació i la creació artística en l'era digital.
- Contribuir a la tasca educativa dels serveis i equipaments culturals.
- Fer possible l'accés dels col·lectius vulnerables a les programacions i propostes culturals i a l'oferta educativa del municipi.
- Facilitar les transicions i promoure les segones oportunitats educatives per combatre l'absentisme i l'abandonament escolar prematur.

Línia 2.1.- Democratitzar l'accés a l'educació al llarg de la vida i la participació cultural

La política i l'exercici de la democràcia ha d'estar fonamentat en els drets humans entre els quals, el dret a l'educació i el dret a participar en la vida cultural de manera interdependent i connectada.

Eix 2.1.1.- Foment de la participació en la vida cultural i en l'educació al llarg de la vida

Objectiu

Fer de l'educació al llarg de la vida la garantia per a la integració, la participació en la vida cultural i el desenvolupament del pensament crític. Incentivar la participació de la ciutadania com a públics però sobretot com a creadors, tot generant propostes i projectes culturals i garantint que els espais públics puguin acollir-les. Així mateix, emprar les eines educatives artístiques i culturals com a recursos per a la reducció de l'absentisme i el fracàs escolar.

Accions

- Posada en pràctica de propostes de bones pràctiques defensades pel moviment Educació 360º, que cerca l'educació a temps complet i als processos de renovació pedagògica Escola Nova 21, per tal de fomentar la participació cultural, un peu més de l'educació, i treballar per la prevenció de l'abandonament escolar.
 - Sensibilitzar les famílies, des dels centres educatius, del paper educatiu de la cultura i les arts com a estratègies de motivació i lluita contra l'abandonament escolar.
- Línia de subvencions adreçades a entitats del municipi per al desenvolupament de propostes pròpies que fomentin la participació en la vida cultural i educativa.
- Foment de la lectura en suport digital per a tots els públics a través del treball conjunt entre la Biblioteca La Cooperativa i les biblioteques dels centres educatius. Inversió en nous suports per a la lectura digital.
- Tarificació social dels serveis culturals i d'educació no formal per garantir-ne la democratització i el seu accés.
- Tarificació social per a l'escola bressol, per tal de reforçar la importància de l'educació en la primera infància.

- Impuls i suport organitzatiu a l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran de la UVIC.

Eix 2.1.2. Suport a la creació i producció cultural

Objectiu

Donar resposta a les necessitats del sector cultural, associatiu, d'emprenedoria vinculada a la cultura i a l'educació, oferint un espai que pugui no només cobrir aquestes peticions sinó actuar com a nexa entre els agents. Dotar-lo de les infraestructures digitals necessàries per a la producció artística contemporània.

La ubicació de Centelles, a l'entrada de l'Alt Congost, a mig camí entre les dues capitals de comarca del Vallès Oriental i Osona pot ser, així mateix, la ubicació idònia per a un equipament d'aquestes característiques que pugui atraure emprenedors dels municipis de les rodalies.

Accions

- Estudi de viabilitat del projecte.
- Restauració d'un equipament ja existent en desús per a aquesta funció (la compra recent del Palau dels Comtes fa recomanable l'ús d'aquest espai).
 - Creació d'espais de creació, producció i pràctica artística, com per exemple, bucs d'assaig, tallers, espais d'assaig.
 - Ha de poder acollir iniciatives formatives vinculades a la creació artística.
 - Espai per a les entitats que precisen llocs de reunió, magatzem, assaig...
 - També hauria de comptar amb espais relacionals, els quals han d'actuar com a punt de trobada i dinamitzadors.
- Definició dels usos i espais / fàbrica cultural que faciliti la creació, la difusió, l'exhibició i la formació. Aquest també hauria de ser un espai de coworking, on petits/es emprenedors/es puguin disposar d'un espai propi, amb un lloguer assequible, que doni resposta a les necessitats de la seva activitat professional.
- Definició d'un model de gestió conjunta entre professionals i membres de les entitats, sota la coordinació d'un responsable de dinamització.

- Establiment de tarifes i condicions de lloguer assequible d'espais, acompanyat d'alguns compromisos com la generació de vincles amb el món educatiu, oferta de propostes en equipaments municipals, etc.

Línia 2.2.- Educació+cultura per la igualtat

El dret a l'educació i a la participació en la vida cultural és de tota la ciutadania i cal garantir que la diferència i la diversitat cultural no impliquin menys oportunitats.

Eix 2.2.1.- Som iguals, som diferents

Objectiu

Sensibilitzar les entitats i la ciutadania en la necessitat d'obrir l'activitat cultural i educativa a tothom, així com garantir-ne les possibilitats d'accedir-hi per part de tots els centellencs i centellenques.

Accions

- Jornada anual de sensibilització envers la diversitat als centres educatius i el municipi; com interactuen les persones amb discapacitat (salut mental, de mobilitat, entre d'altres) amb les expressions artístiques. Organització de propostes ideades per a posar en valor el dret de tota la ciutadania a participar en la cultura independent de les seves capacitats.
- Identificar quina oferta educativa cultural i artística cobreix necessitats educatives en el camp de la identitat sexual.
- Beca per a artistes per a la realització de projectes artístics entorn a les identitats al món educatiu.
- Establir un protocol i un seguiment de la normativa que garanteixi l'accessibilitat als esdeveniments culturals i educatius per a persones amb discapacitats físiques i mentals. Informe anual d'avenços.
- Fomentar l'equitat en l'accés i la participació a l'activitat cultural i educativa tot sensibilitzant envers la no discriminació per raons d'origen, com en el cas de *Volem rei negre*.
- Menjador escolar inclusiu, no només accessible, sinó també educador, tot respectant les diverses opcions i necessitats de la ciutadania, de vegetarians, celíacs o musulmans, etc.
- Impuls d'iniciatives que permetin fer més visible la dona en l'àmbit artístic.

- Facilitar l'activitat de grups que incorporin dones músics en els seus equips.
- Posar en valor la figura d'artistes dones locals, per exemple, la figura de Clotilde Cerdà, arpista destacada.

O3. POTENCIAR LA INNOVACIÓ I LA CREATIVITAT EN L'EDUCACIÓ+CULTURA

En la diagnosi realitzada es constata una opinió generalitzada que l'escola és l'espai de socialització per excel·lència i per tant, la via per a l'accés de totes i tots a la cultura i les arts. A Centelles, la percepció és que la riquesa i el dinamisme cultural que hi ha al municipi no són presents en els contextos educatius formals, especialment en la secundària. Molt especialment, la música, les arts plàstiques o el teatre, han estat determinants en la vida del municipi però no s'han articulats amb el món educatiu. Aquesta aliança pot ser factor clau d'innovació.

És important assenyalar que la competència cultural i artística és cada cop més present en els criteris d'avaluació que es determinen des de l'educació formal, així com que molts dels processos de renovació pedagògica situen el foment de la creativitat com un dels reptes fonamentals del segle XXI. Aquest objectiu situa a Centelles en línia amb les tendències que la UNESCO, la Unió Europea i la OCDE estan determinant en relació a l'educació en i des de les arts.

Les dues línies de treball proposades per donar resposta a aquest objectiu responen a la constatació que els centellencs i centellenques volen:

- Fomentar una major diversitat d'expressions, que permetin el creixement de la capacitat crítica de la ciutadania, individual i col·lectiva.
- Disposar d'espais on desenvolupar la creativitat i les capacitats tecnològiques, per contribuir a generar idees innovadores, construir societats més flexibles.
- La universalització de les activitats i els serveis que han de facilitar que els infants i joves puguin desenvolupar aquestes capacitats.

Línia 3.1.- Innovació educativa+cultural

El món de l'educació es troba constantment en processos de readaptació a les noves realitats culturals. Les noves agendes educatives tenen molt present les competències necessàries per al segle XXI entre les quals la creativitat, la imaginació i la innovació lligades indiscutiblement a les arts i el patrimoni i al seu potencial d'innovació pedagògica.

Eix 3.1.1.- Arts i cultura a les escoles i l'Institut

Objectiu

Incloure l'educació artística i musical a l'educació obligatòria i l'educació no formal, per tal de lluitar contra la desmotivació, l'absentisme i el fracàs escolar, fomentar la creativitat i millorar l'acostament a la creació contemporània, com a mètodes de treball de les capacitats, per a la construcció d'una societat amb més iniciativa, millors capacitats per relacionar-se i més crítica, entre d'altres.

Accions

- Impuls al programa d'extra-escolars artístiques i culturals: un programa coordinat per les AMPES dels diferents centres educatius que pot ampliar disciplines artístiques i coordinar-se amb les setmanes culturals.
- Cercar la complicitat de les administracions supralocals per introduir el treball del teatre, de la música, de la dansa i/o del patrimoni a l'aula de la mà de professionals en format similar als Tàndem⁵, Magnet⁶ o Planters⁷:
 - Impuls del partenariat espai Cerdà, que tot just comença.
 - Partenariat Entitats de teatre.
 - Partenariat escola de Música/Municipal d'Arts.
 - Partenariat Patrimoni immaterial (Festa del Pi, la tòfona, etc.).

Aquestes propostes són projectes de llarga durada, d'un curs acadèmic o més, que cerquen el treball conjunt i coordinat dels docents i dels agents culturals. Aquests projectes es poden orientar a la descoberta d'un element patrimonial, la creació d'un grup musical, la preparació d'una obra de teatre... per al treball de les capacitats ciutadanes, de cohesió de grup, de desenvolupament personal, de l'autoestima, el respecte, la solidaritat, les habilitats comunicatives, etc.

⁵ <http://escolestandem.cat/>

⁶ <https://www.fbofill.cat/magnet-aliances-lexit-educatiu>

⁷ <http://conarteinternacional.net/planters/>

- Impulsar projectes de sensibilització envers les arts i la cultura des de l'escola bressol, com a mitjà per arribar, no només als infants, sinó també a les famílies. Una proposta o projecte artístic anual.
- Generar propostes educatives-culturals transversals des dels centres educatius que abordin aspectes com les ciències de la salut (comptant amb la participació d'ens com el CAP o Activament Catalunya Associació).
- Donar continuïtat a les iniciatives desenvolupades des del Centre d'Arts Contemporànies de Vic i els centres educatius del municipi. Establir un conveni de col·laboració permanent entre Ajuntament i CACV.

Eix 3.1.2.- Formació de formadors en les arts

Objectiu

Proporcionar eines als i a les professionals del món educatiu i artístic per a l'ús de les arts com a recurs educatiu al llarg de la vida, per al desenvolupament de les capacitats. Crear espais de formació conjunta on poder compartir mirades i metodologies.

Accions

- Cicles de Conferències sobre art-educació adreçades a professorat i col·lectiu d'artistes municipal, ideat com a espai de trobada entre professionals dels àmbits cultural i educatiu. Aquesta proposta es pot vincular a Centelles FamiliArt.
- Grup de treball permanent entre artistes i docents.
- Seminari bianual arts, educació i ciutadania: En possible aliança amb la Universitat de Vic, el Centre d'Osona de l'Institut del Teatre, l'Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic, l'Escola de Música i Conservatori de Vic (com a referents formatius en el camps de la cultura i la creació artística), Centelles es posiciona en el mapa de l'educació artística i cultural com a municipi singular amb una proposta formativa de nivell nacional que atrau mirades, talent, estudiants i professionals que comparteixen experiències.
- Elaboració d'una oferta de guies didàctiques a disposició dels docents i educadors de l'àmbit formal i no formal, per al desenvolupament de capacitats culturals i creatives.

Línia 3.2.- Foment de la creativitat local

Les arts, la cultura i el patrimoni poden i han de formar part de la formació al llarg de la vida de tota la població. Les institucions culturals i educatives treballen sempre en aquesta línia. Així doncs, cal potenciar-les i enfortir-les.

Eix 3.2.1.- Projecte Escola Municipal d'Arts

Objectiu

Garantir l'accés de tots i totes els centellencs a l'educació artística i cultural de qualitat per tal de promoure la participació plena en la vida cultural del municipi revitalitzant iniciatives ja presents a nivell municipal.

Evolució de l'escola municipal de música i confluència amb els tallers municipals d'arts i per acabar creant un espai municipal d'ensenyaments artístics en àmbits no formals però amb capacitat per interactuar amb l'educació formal.

Accions

- Estudi de propostes similars en altres municipis catalans, com el cas de Santa Perpètua de Mogoda, i estudi de viabilitat (inscriure-la en el Programa ara Art de la Generalitat de Catalunya i a l'Associació Catalana d'Escoles de Música).
- Unió de la gestió de l'Escola de Música Municipal i dels Tallers d'Art, tot generant una estructura més sòlida amb un projecte educatiu comú.
- Coordinació de l'Escola d'arts amb les AMPAs per el disseny de propostes formatives artístiques conjuntes.
- Disseny d'un programa formatiu que inclogui totes les edats i demandes de la població, cercant ampliar les modalitats ja existents.
 - Algunes noves modalitats, que han estat mencionades en el marc del procés participatiu previ a la redacció del pla, són la dansa o el cinema.

Eix 3.2.2.- Centre d'Art El Marçó Vell i Biblioteca La Cooperativa

Objectiu

Potenciar i dinamitzar l'activitat dels Centres existents, així com el prestigi del qual gaudeix el Premi Centelles de pintura, com a ens propulsor de la pintura i el dibuix al municipi. La Biblioteca com a servei central de l'educació.

Accions

En relació al Centre d'Art El Marçó Vell:

- Recuperar la memòria del premi i reconnectar els participants amb la comissió organitzadora, per tal de crear un grup impulsor que pugui aportar noves propostes.
 - Rellançar la imatge del premi destacant-ne l'excel·lència artística i dignificant-ne l'activitat que genera al seu entorn (entrega del premi, exposicions, activitats...).
 - Impulsar una versió del premi amateur o per a participants locals.
- Millora dels espais del Centre.
 - Renovar el disseny de la Sala de Paleontologia Eduard Grimal, amb una museografia més interpretativa, amb els sistemes de seguretat i alarmes necessaris i activitats regulars entorn del fons de la col·lecció.
 - Condicionament del magatzem del Centre, per tal que pugui acollir el fons pictòric amb les condicions adequades per la preservació de les pintures.
- Increment de l'activitat del Centre.
 - Acollir els Tallers d'Art, tot i la inclusió d'aquests sota el paraigua de l'Escola Municipal d'Arts, és l'espai més adient per a la creació. Per a complir amb aquesta funció, caldria suprimir les sales d'exposició permanent, per tal de potenciar les exposicions temporals (que poden tractar tan obres pròpies com externes) i alliberar espai per al desenvolupament dels Tallers d'Art al mateix equipament.
 - Establir un criteri que vinculi les exposicions amb activitats divulgatives, educatives, entre d'altres, propostes elaborades de forma conjunta amb entitats i institucions educatives del municipi.
 - Analitzar propostes similars en altres contextos locals i internacionals.

En relació a la Biblioteca La Cooperativa:

- Introducció de nous recursos digitals que s'adaptin a les necessitats contemporànies de la societat.

- Creació d'un espai d'estudi per a adults / universitaris, amb un horari que s'adeqüi a les necessitats del col·lectiu.

Incentivar la centralitat de l'equipament com a punt de trobada. Consultar altres iniciatives de biblioteques de la Diba que estiguin impulsant propostes en aquesta línia, en el marc de BiblioLab.

O4. FOMENTAR L'ARTICULACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU+CULTURAL I ENFORTIR-NE LA GOVERNANÇA

Articular la governança dels sistemes educatius i culturals d'un municipi implica necessàriament trencar amb les inèrcies i maneres d'actuar tradicionals que han mantingut separats ambdós escenaris. Els consells com a espais de participació hauran de definir-se en funció dels col·lectius i les seves demandes específiques, algunes de les quals podran ser ateses des de l'acció cultural. Cal anar més enllà dels consells escolars per una banda i els consells de cultura per l'altre i assajar fórmules combinades.

En el cas dels professionals en un dels dos àmbits de treball, l'educatiu o el cultural hauran d'entrar en diàleg entre ells i compartir espais, recursos i oportunitats. Pel que fa als i les ciutadanes caldrà posar a disposició espais de participació on es fomenti la posada en comú de les necessitats i experiències tant educatives com de les pràctiques artístiques o culturals.

Alguns espais físics o virtuals s'hauran de redefinir per acollir funcions combinades i els recursos econòmics i humans municipals hauran de posar-se al servei de projectes que no discriminin entre l'aprenentatge i la formació o l'experiència cultural.

Les dues línies de treball proposades per donar resposta a aquest objectiu responen a la constatació que els centellencs i centellenques volen:

- Millorar les oportunitats culturals i educatives mitjançant una millor connexió dels temps i els espais comunitaris.
- Posar el focus de la projecció del municipi en l'educació i la cultura.
- Connectar els agents i els recursos per millorar-ne la difusió, la interrelació i la coordinació.
- Adaptar l'organigrama de l'Ajuntament per avançar cap a una articulació conjunta de les regidories d'Educació i Cultura.

- Fomentar una relació més transversal entre agents privats, entitats sense ànim de lucre i àrees de l'Ajuntament, així com la col·laboració i la coresponsabilitat entre els mateixos.
- Impulsar formes de presa de decisions més transparents i participatives en l'àmbit de les polítiques culturals i educatives.

Línia 4.1.- Governança educació+cultura

L'objectiu final de l'educació i la cultura és el d'apoderar les persones i fomentar la seva implicació i responsabilitat en la presa de decisions polítiques municipals. Només des de l'apropiació de les idees expressades durant el procés d'elaboració del Pla serà possible concretar-les.

Eix 4.1.1.- Creació d'una taula per l'educació i la cultura

Objectiu

Aquesta taula té com a objectiu inicial vertebrar les accions que es duran a terme en el desenvolupament del pla, fer-ne el seguiment i vetllar per la seva execució. En segon terme, ha de tenir continuïtat com a mecanisme que garanteixi que la presa de decisions es duu a terme amb la participació de tots els sectors socials de la cultura i l'educació a la vila. Així mateix és imprescindible que es coordini amb els centres educatius i els consells escolars per unir esforços i millorar els possibles impactes alhora que posar en diàleg centres educatius i Culturals de manera estable.

De forma orientativa, hauria d'estar integrada per les regidories d'Educació i de Cultura, el personal tècnic de l'Ajuntament en matèria d'Educació i de Cultura, els membres del grup motor i representants dels agents culturals i educatius del municipi, siguin creadors, educadors, tècnics, privats, públics, o del 3r sector, etc.

Accions

- Reunions periòdiques de coordinació en el marc del desenvolupament del pla.
- Difusió de la tasca i les trobades de la taula, per tal de fer-ne visible la feina i permetre la participació d'aquelles persones que així ho vulguin.
- Ple extraordinari anual sobre l'evolució del desenvolupament del Pla.

Eix 4.1.2.- Reforçar el lideratge de l'Ajuntament en educació+cultura

Objectiu

Reforçar l'estructura del consistori per a poder assumir el desenvolupament del pla i rendibilitzar-ne el funcionament a través de la transversalitat interna.

Accions

- Adhesió municipal als compromisos de l'Agenda 21 de la cultura.
- Adhesió municipal a Educació 360º i Escola Nova 21. Compromís municipal contra la segregació escolar i amb les noves polítiques educatives.
- Augment dels recursos econòmics destinats a cultura i educació, per tal de poder garantir una adequada coordinació i desenvolupament del Pla.
 - Creació d'una nova plaça de tècnic municipal que doni suport al tècnic actual tot repartint les tasques de les àrees que té sota la seva responsabilitat, així com assumint la coordinació del desenvolupament del Pla.
- Promoure el treball transversal entre les regidories implicades en el desenvolupament del pla, per tal de garantir una participació equitativa de totes les parts implicades i l'assoliment dels objectius establerts.
- Prioritzar els projectes d'educació+cultura en el sistema de subvencions.
- Ampliar les eines participatives a la vila com a mecanisme de millora de la governança.
 - Pressupostos participatius vinculats a projectes concrets del municipi per al desenvolupament de propostes que posin en l'eix central la intersecció educació+cultura.

Línia 4.2.- Connectivitat i transversalitat

Una estratègia educativa-cultural és, per definició, un exercici innovador de transversalitat i superació de barreres administratives i burocràtiques. Per això requereix d'eines i accions molt específiques de construcció de noves maneres d'interactuar entre les entitats, l'ajuntament i la ciutadania.

Eix 4.2.1.- Desenvolupament d'eines comunicatives transversals

Objectiu

Millora de la relació i la coordinació entre l'Ajuntament, les entitats, els centres educatius, agents privats, etc. Això ha de facilitar que cadascú conegui què pot trobar a l'ecosistema del municipi, com poden ser propostes culturals-educatives, artistes, espectacles, serveis, etc.

Accions

- Creació d'una agenda compartida d'activitats culturals i educatives, vinculada a l'agenda municipal, on els equipaments, les entitats i els agents privats puguin pujar les seves programacions tot intentant reduir les ocasions en que iniciatives diferents es solapen.
 - Formació sobre l'ús de la plataforma a tots els agents interessats, així com una difusió potent de l'existència d'aquestes eines a la ciutadania.
- Elaboració, de forma participativa, d'un banc de recursos culturals i educatius a la disposició dels centres educatius per facilitar la interacció entre les escoles i l'activitat cultural i el patrimonial local, especialment aquell immaterial preservat i divulgat des de les entitats. D'altra banda, aquest banc s'hauria de complementar amb un altre on els propis agents (culturals o educatius) puguin trobar eines, materials, equipament tècnic, infraestructures... a la seva disposició
- Crear un espai al web de l'Ajuntament on, més enllà de trobar-hi el contacte de les entitats, aquestes puguin exposar-hi informació sobre la pròpia activitat, a mode de presentació. Així mateix, les entitats haurien de poder compartir les propostes que programen en un calendari compartit que reduís les possibilitats de contraprogramar-se en les propostes (tan entre elles com amb l'Ajuntament i altres agents privats o públics).
- Organització d'una Fira anual d'entitats que permeti fer visibles ofertes i programes, especialment orientats al món educatiu formal i no formal, que incentivi i faciliti que la població s'involucri en les activitats i es teixixin noves col·laboracions entre entitats. Aquesta pot ser en el marc d'altres esdeveniments.
- Complementar les eines comunicatives digitals amb espais físics estratègics, com les entrades dels centres educatius, on es poden col·locar panells informatius amb l'activitat cultural i educativa local.

Eix 4.2.2.- Interconnexió i transversalitat educació+cultura: hibridacions

Objectiu

Rendibilitzar esforços entre serveis i programes diferents a través de l'establiment de mecanismes per a una millor coordinació i treball conjunt.

Accions

- Definició de protocols de trobada permanent entre la Taula i els regidors implicats en els diferents programes i accions.
- Assumpció, posada en valor i comunicació de les decisions i propostes preses per la Taula com a propostes municipals sota una mateixa marca (per exemple: *Hibridacions*).
- Espais físics i virtuals de trobada entre membres de les entitats, convocats de forma regular, per poder compartir necessitats i traçar estratègies conjuntes.
- Definició d'un sistema de recollida i intercanvi d'informació sobre propostes culturals i educatives en l'àmbit comarcal, provincial, nacional i internacional.
- Programa de propostes comunes entre serveis municipals per facilitar la interacció entre equipaments i els seus usuaris:
 - Escola d'Adults i l'Espai Jove – espais compartits com el pati poden articular propostes educatives-culturals conjuntes
 - Programa Joves Programadors. Oferta coordinada entre els espais teatrals i amb la biblioteca La Cooperativa. Mitjançant Joves Programadors, s'incentiva la participació i implicació dels joves en el disseny, organització i execució de noves propostes culturals, esdevenint una eina formadora i d'apoderament per al col·lectiu. Aquestes han de permetre donar cobertura als interessos culturals dels joves. Algunes propostes de format pot ser un programa de projeccions de cinema conjunt.
 - Interconnexió entre el CAP de Centelles i els centres educatius i l'Escola Municipal d'Arts, per dur a terme propostes d'educació en la prevenció de malalties com l'anorèxia i la bulímia, entre d'altres.
 - Articulació d'un programa d'atenció i prevenció a les malalties mentals a través de les arts i la cultura amb la col·laboració del CAP. Desenvolupament de programes de treball de la

memòria entre el CAP i l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran de la UVIC.

5.7.- Quadre resum d'implementació

L'objectiu d'aquest quadre és estructurar la informació exposada anteriorment, tot relacionant cada línia, eix i acció amb els responsables del seu desenvolupament, la meta final que cerca l'acció en qüestió i el termini de temps aproximat que es preveu necessari per a efectuar-lo.

Pel que fa ala implementació, on s'especifica *curt termini*, es deu a una acció poc complexa que es pot engegar en menys d'un any; tot i que això no implica que s'hagi de dur a terme necessàriament al primer any d'implementació del pla. En el cas de *mig termini* es preveuen dos anys, de forma aproximada, per a l'execució. Mentre que *llarg termini* en preveu quatre o més, és a dir, accions que precisaran una continuïtat en la seva posada en marxa. Així doncs, el quadre que segueix no pretén establir un marc temporal concret, sinó orientatiu, tot oferint una previsió de temps que ha de facilitar l'organització del Pla d'Acció per part de la Taula. Les accions han estat ombrejades segons el període de temps que es preveu precisar: groc per al curt, blau per al mig i porpra per al llarg termini.

01. FER DE L'EDUCACIÓ+CULTURA INSTRUMENTS DE COHESIÓ I DESENVOLUPAMENT LOCAL

Línia 1.1: Identitats culturals i educació intercultural

Eix 1.1.1.- Recuperació de la història i patrimoni local			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Catàleg de béns culturals a partir del mapa de 2010	Arxiu Municipal, arquitecta municipal	Els béns culturals locals catalogats disposen de la protecció legal corresponent (BCIN o BCIL)	A mig termini
Programa de publicacions i accions divulgatives	Arxiu Municipal, entitats culturals	Anualment es realitzen, almenys, una publicació i dues accions divulgatives del patrimoni cultural	A mig termini

Dinamització del servei de preservació de documents de l'Arxiu	Arxiu Municipal	La ciutadania coneix el servei i hi confia documentació per contribuir a la construcció de la història local	A curt termini
Programa de recuperació de la història oral	Arxiu Municipal, centres educatius de secundària	Anualment, alumnat de secundària entrevista gent de la tercera edat per contribuir a conèixer millor aspectes de la memòria històrica del municipi. Publicació de les entrevistes	A curt termini
Premi a treballs de recerca de batxillerat sobre la història local	Arxiu Municipal, INS Pere Barnils, Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran de la UVIC.	L'Arxiu, l'Ajuntament i l'Institut treballen de forma conjunta en el suport a l'alumnat i en la organització del premi	A mig termini

Eix 1.1.2.- Cultura+educació per la sostenibilitat

Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Protocol de pràctiques sostenibles	Regidoria de medi ambient	Les entitats del municipi i els equipaments duen a terme unes pràctiques més sostenibles	A mig termini
Campanya anual d'educació per la sostenibilitat	Centres educatius del municipi, entitats del 3r sector	Publicació de dues guies, realització d'una jornada anual	A mig termini
Aula de natura Alt Congost - Baixa Osona	Regidoria de medi ambient, Espai Cerdà	Es desenvolupen propostes educatives per donar a conèixer el patrimoni natural propi de l'entorn immediat. L'Espai Cerdà aborda la perspectiva de natura i paisatge	A llarg termini
Pla d'adequació d'espais públics	Regidoria d'urbanisme, regidoria de medi ambient, regidoria de salut, regidoria d'esports, CAP	Els espais públics, urbans o rústics estan adaptats per poder acollir activitats culturals	A llarg termini

Eix 1.1.3.- Educació en valors, convivència i solidaritat			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Redefinició del Campament per la Pau	Regidoria de cooperació, entitats	El Campament per la Pau és més inclusiu. Es defineix un programa d'acollida de refugiats	A mig termini
Imaginació narrativa	Biblioteca, centres educatius de primària i secundària	Es fomenta la lectura tot emprant lectures que posin a debat valors de convivència, el respecte, etc.	A curt termini
Programació artística sobre diversitat	Programadors locals	Identificació de l'oferta escènica que pot permetre treballar els valors relacionats amb la diversitat	A mig termini
Arts escèniques locals compromeses	Agents privats o del 3r sector locals d'arts escèniques	Compromís per realitzar una oferta d'arts escèniques que atengui la diversitat	A curt termini
Activitats coorganitzades en el marc de les festes locals	Entitats del 3r sector, ciutadania	Els veïns i veïnes participen amb iniciatives pròpies a les festes locals	A mig termini
Acció cultural i educativa intergeneracional	Regidoria de Joventut, Espai Jove, Associació de la Gent Gran, Aula d'Extensió Universitària de la UVIC	Diferents grups socials i d'edat creen propostes conjuntes, tot intercanviant percepcions i experiències	A mig termini

Eix 1.1.4.- Centelles FamiliArt			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Identificació de propostes clau en educació cultural i famílies	AMPAs	Les programacions artístiques per a públic familiar són més inclusives. Centelles Famílies hi aporta propostes de forma estable	A curt termini
Activitats formatives en clau educació+cultura	AMPAs	Una de les propostes que organitza Centelles Famílies anualment aborda aquest àmbit	A curt termini

Suport a les AMPAs en el desenvolupament de les activitats extraescolars	Regidora d'educació	L'Ajuntament disposa d'un/a tècnic/a coordinat/da amb les AMPAs per millorar i diversificar l'oferta d'extraescolars	A mig termini
--	---------------------	--	---------------

Línia 1.2: Desenvolupament local

Eix 1.2.1.- Formació en emprenedoria cultural			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Establir noves connexions entre els agents locals i el patrimoni, per tal de generar noves oportunitats laborals	Regidoria de promoció econòmica	Assessorament a iniciatives d'emprenedoria en el camp del turisme cultural i sostenible	A llarg termini
Identificar les necessitats formatives dels emprenedors de l'àmbit cultural	Regidoria de promoció econòmica	Implementació d'un pla de formació que doni resposta a les necessitats dels autònoms i pimes del sector cultural i educatiu	A llarg termini
Foment del cooperativisme com a mode de generar noves sinèrgies	Regidoria de promoció econòmica	Les iniciatives culturals i/o educatives cerquen formes de treball cooperatiu com a mecanisme de creació de sinèrgies i de sostenibilitat	A llarg termini

Eix 1.2.2.- Acompanyament professional a les entitats socials			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Definició de necessitats formatives per a entitats locals cíviques i culturals	Regidoria de cultura, regidoria d'educació, entitats del 3r sector	Jornada anual d'aprenentatge-servei amb entitats socials i culturals de Catalunya	A mig termini
Pla de mentoria socio-cultural	Serveis socials, entitats del 3r sector, famílies i centres educatius	Les entitats del municipi i les famílies s'impliquen en la definició del pla	A llarg termini

O2. L'ACCESSIBILITAT, EQUITAT I FOMENT DE LA PARTICIPACIÓ EN LA VIDA CULTURAL I COL·LECTIVA MITJANÇANT L'EDUCACIÓ+CULTURA

Línia 2.1: Democratitzar l'accés a l'educació al llarg de la vida i la participació cultural

Eix 2.1.1.- Foment de la participació en la vida cultural i en l'educació al llarg de la vida			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Posada en pràctica de propostes de foment de la participació d'Educació 360º i Escola Nova 21	Regidoria d'educació	Es promou la motivació dels infants per a la participació cultural i la prevenció de l'abandonament escolar	A curt termini
Línia de subvencions a entitats per fomentar les accions educació+cultura	Regidoria de cultura	Les entitats dediquen part de les seves activitats a teixir ponts entre l'activitat cultural i l'educació i viceversa	A mig termini
Foment de la lectura	Regidoria d'educació i biblioteca La Cooperativa	Inversió en nous suports tecnològics per a la lectura	A curt termini
Tarificació social dels serveis d'educació cultural	Serveis socials, Escola Municipal d'Arts, regidoria d'educació	Tota la ciutadania disposa de les mateixes oportunitats per accedir a l'oferta formativa cultural	A curt termini
Tarificació social de l'escola bressol	Serveis socials, escola bressol, regidoria d'educació	Es garanteix la democratització de l'accés a l'educació per a la primera infància	A curt termini
Impuls a l'activitat de l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran de la UVIC	Regidoria de gent gran	L'activitat de l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran cerca noves sinèrgies amb altres agents del municipi	A mig termini

Eix 2.1.2. Suport a la creació i producció cultural			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Estudi de viabilitat del projecte	Regidoria d'urbanisme	S'aprova el projecte per a la creació o restauració	A llarg termini

		de l'equipament	
Restauració del Palau dels Comtes	Regidoria de cultura, regidoria d'urbanisme i qui correspongui	Es recupera un espai de valor patrimonial en desús del centre del municipi per posar-lo al servei de la ciutadania	A llarg termini
Definició dels espais i usos	Regidoria de cultura, regidoria d'urbanisme, agents privats i del 3r sector cultural	Les entitats locals disposen d'un espai propi que cobreix les seves necessitats; els creadors locals disposen d'espai de treball i creació, el centre ofereix altres espais destinats a formació, etc.	A llarg termini
Definició del model de gestió	Regidoria de cultura, agents privats i del 3r sector cultural	L'espai és autogestionat pels mateixos usuaris i ofereix possibilitats de crear noves sinergies	A llarg termini

Línia 2.2: Educació+cultura per la igualtat

Eix 2.2.1.- Som iguals, som diferents			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Jornada de sensibilització sobre diversitat	Regidoria de cultura, CAP, serveis socials, Activament Catalunya Associació	La ciutadania pren consciència de les necessitats i els drets de les persones amb discapacitat	A curt termini
Identificació i incorporació de propostes artístiques educatives que permetin treballar la identitat de gènere	Regidoria de cultura, regidoria d'igualtat	Les propostes artístiques del municipi incorporen el treball de la perspectiva de gènere	A curt termini
Beca per artistes per a la realització de projectes centrats en la perspectiva de gènere	Regidoria de cultura, regidoria d'igualtat	Les propostes artístiques del municipi incorporen el treball de la perspectiva de gènere	A mig termini
Establir un protocol d'accessibilitat a esdeveniments culturals/educatius	Regidoria de cultura, regidoria d'educació	Es garanteix l'accés a les activitats culturals i educatives per a ciutadania amb discapacitat	A mig termini

Sensibilitzar envers la no discriminació per raons d'origen	Regidoria de cultura, regidoria d'educació i entitats del 3r sector	Les activitats culturals i educatives posen èmfasi en la no discriminació per raons d'origen	A curt termini
Menjador escolar inclusiu	Centres educatius, regidoria d'educació	L'espai dedicat a l'hora de dinar a l'escola també és concebut com un espai educatiu	A curt termini
Visibilització de la dona en l'àmbit artístic	Regidoria de cultura	La programació musical del municipi garanteix la visibilització de la dona en aquesta disciplina artística	A mig termini

03. POTENCIAR LA INNOVACIÓ I LA CREATIVITAT EN L'EDUCACIÓ+CULTURA

Línia 3.1: Innovació educativa+cultural

Eix 3.1.1.- Arts i cultura a les escoles i l'Institut			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Programa d'extraescolars artístiques i culturals	AMPAs	L'oferta educativa fora de l'horari lectiu ofereix més diversitat en propostes artístiques i culturals	A mig termini
Partenariats entre els centres educatius i ens culturals del municipi	Centres educatius, entitats de teatre, Mas Cerdà, Escola Municipal d'Arts, entre d'altres	Els agents culturals municipals i els centres educatius treballen de forma conjunta en projectes de llarga durada	A mig termini
Sensibilització envers les arts i la cultura des de l'escola bressol	Regidoria de cultura, escola bressol	L'escola bressol desenvolupa un projectes artístic anualment, amb l'ànim de fomentar l'hàbit de participació de les famílies	A llarg termini
Propostes educatives que abordin temes vinculats a salut i hàbits saludables per als centres educatius	Regidoria d'educació, centres educatius, CAP, Activament Catalunya Associació	Cada curs acadèmic l'alumnat dels centres escolars del municipi treballen algun aspecte de la salut i hàbits saludables mitjançant una proposta artística	A mig termini
Donar continuïtat i impulsar iniciatives ja existents amb el Centre d'Arts Contemporànies de Vic	Ajuntament i CACV	Establiment d'un conveni de col·laboració permanent entre l'Ajuntament i el CACV	A curt termini

Eix 3.1.2.- Formació de formadors en les arts			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Formació per a docents i artistes sobre els vincles i beneficis del duet arts i educació	Ajuntament, artistes, docents	Programació d'un cycle de conferències sobre arts-educació	A mig termini
Seminari bianual arts, educació i ciutadania	Ajuntament, Escola Municipal d'Arts, UVIC, Centre d'Osona de l'Institut del Teatre, Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic, Escola de Música i Conservatori de Vic	Centelles es posiciona en el mapa de l'educació artística i cultural com a municipi singular amb una proposta formativa de nivell nacional que atrau mirades, talent, estudiants i professionals que comparteixen experiències	A mig termini
Grup de treball permanent artistes-docents	Ajuntament, artistes, docents	Els docents i els artistes comparteixen bones pràctiques i debaten sobre problemàtiques de forma regular	A curt termini
Oferta de guies didàctiques	Ajuntament, docents	Els docents i educadors disposen d'eines per al treball de capacitats emprant recursos artístics	A mig termini

Línia 3.2: Foment de la creativitat local

Eix 3.2.1.- Projecte Escola Municipal d'Arts			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Estudi de casos de bones pràctiques com a models de gestió	Ajuntament	L'EMA s'inscriu al programa araArt de la Generalitat	A curt termini
Unió de la gestió dels dos ens existents	Ajuntament, Tallers d'Art, Escola de Música Municipal	Els agents formadors de l'àmbit cultural del municipi treballen de forma conjunta	A mig termini
Coordinació amb les AMPAs	EMA i AMPAs	Disseny de propostes formatives conjuntament	A mig termini

Formació al llarg de la vida	EMA	Disseny de propostes formatives per a totes les edats i demandes de la població	A mig termini
------------------------------	-----	---	---------------

Eix 3.2.2.- Centre d'Art El Marçó Vell i Biblioteca La Cooperativa

Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Reimpuls del premi Centelles de pintura	Comissió del Centre d'Art	El premi destaca l'excel·lència artística però també incentiva la participació amateur local	A curt termini
Millora d'espais del Centre	Comissió del Centre d'Art	Redistribuir els espais per facilitar-hi l'activitat que ha de permetre dinamitzar el Centre	A llarg termini
Impuls de l'activitat del Centre	Comissió del Centre d'Art	El Centre acull els Tallers d'Art, programa activitats vinculades a les exposicions de forma regular i crea xarxa amb altres ens	A llarg termini
Introducció de nous recursos digitals a la Biblioteca	Biblioteca La Cooperativa	La Biblioteca ofereix recursos digitals atractius per al públic juvenil i que faciliten noves formes de lectura	A curt termini
Creació d'un espai d'estudi per a adults	Biblioteca La Cooperativa	La Biblioteca ofereix un espai i un horari que s'adapta a les necessitats dels estudiants universitaris, entre d'altres	A llarg termini
Incentivar la centralitat de la Biblioteca com a punt de trobada	Biblioteca, Diputació de Barcelona, Regidoria de Cultura	L'activitat de la Biblioteca s'adapta als nous hàbits de la ciutadania	A mig termini

O4. FOMENTAR L'ARTICULACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU+CULTURAL I ENFORTIR-NE LA GOVERNANÇA

Línia 4.1: Governança educació+cultura

Eix 4.1.1.- Creació d'una taula per l'educació i la cultura

Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
---------	--------------------------------	------	---------------

Reunions periòdiques de coordinació	Ajuntament	La taula esdevé un espai de coordinació per al desenvolupament del pla	A curt termini
Difusió de la tasca de la Taula	Àrea de Comunicació de l'Ajuntament	La taula incorpora noves persones de forma periòdica	A curt termini
Seguiment del desenvolupament del Pla	Ple de l'Ajuntament	Ple extraordinari anual per seguir el desenvolupament del Pla	A curt termini

Eix 4.1.2.- Reforçar el lideratge de l'Ajuntament en educació+cultura

Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Adhesió municipal als compromisos de l'Agenda 21 de la cultura	Ple de l'Ajuntament	Les accions que impulsi la taula prendran les premisses de l'Agenda 21 com a pautes de bones pràctiques	A curt termini
Adhesió al moviment Educació 360° i Escola Nova 21. Reducció de la segregació escolar	Regidoria d'educació	L'Ajuntament assumeix els compromisos i bones pràctiques dels dos moviments i els trasllada als agents. S'estableix un mecanisme de redistribució de l'alumnat que prevé la segregació escolar	A curt termini
Increment de la inversió en educació i cultura	Ajuntament	Creació d'una nova plaça de tècnic municipal	A curt termini
Promoure un treball més transversal entre les regidories implicades	Ajuntament	Els mecanismes de treball transversal garanteixen l'aportació de les perspectives de tots els agents implicats	A curt termini
Obertura d'un sistema de subvencions que prioritzi els projectes educació+cultura	Ajuntament	S'incentiva que les iniciatives educatives i culturals prenguin la perspectiva educació+cultura	A curt termini
Ampliar les eines participatives del municipi	Regidoria de participació ciutadana	Tots els grups socials del municipi es senten implicats en la presa de decisions sobre les polítiques educatives i culturals i troben mecanismes de participació atractius	A curt termini

Línia 4.2: Connectivitat i transversalitat

Eix 4.2.1.- Desenvolupament d'eines comunicatives transversals			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Creació d'una agenda compartida amb els agents	Àrea de Comunicació de l'Aj., entitats del 3r sector i agents privats	Els agents culturals i educatius poden aportar les seves propostes i programacions a l'agenda que publica l'Ajuntament	A mig termini
Elaboració d'un banc de recursos culturals i educatius per als centres educatius	Regidoria de cultura, regidoria d'educació, consell escolar municipal, entitats del 3r sector i agents privats	Els centres educatius coneixen i impliquen la ciutadania i entitats de Centelles en les seves activitats lectives	A mig termini
Creació d'un espai de difusió de les entitats al web de l'Ajuntament	Àrea de Comunicació de l'Aj.	El web de l'Ajuntament no només ofereix el contacte de les entitats, sinó que disposa d'un espai on poden actualitzar la seva informació per convidar la ciutadania a participar-hi	A curt termini
Facilitar espais de difusió i interrelació a les entitats, en format fira d'entitats	Regidoria de festes, entitats del 3r sector	La ciutadania disposa d'un espai per conèixer l'activitat de les entitats i informar-se	A llarg termini
Complementar les eines comunicatives digitals amb espais físics estratègics en desús	Àrea de Comunicació de l'Aj.	S'instal·la informació sobre les activitats culturals i educatives en punts estratègics que actualment no s'utilitzen	A curt termini

Eix 4.2.2.- Interconnexió i transversalitat educació+cultura: hibridacions			
Accions	Agents implicats (Taula + ...)	Fita	Implementació
Definició d'un protocol de coordinació i trobades entre la taula i els agents implicats en cada eix	Ajuntament, Taula	La coordinació de forma regular garanteix el desenvolupament del Pla	A curt termini

Compromís amb la governança de les polítiques educació+cultura. Visibilització de la tasca de la Taula	Ajuntament	Les decisions que es prenen des de la Taula són assumides per l'Ajuntament com a estratègiques i comunicades degudament a la ciutadania. Creació d'una marca que doni cobertura a les propostes que sorgeixin del Pla i de la Taula	A curt termini
Espai de trobada entre la Taula i membres d'entitats i ciutadania	Regidoria d'educació, de cultura i de participació ciutadana	La ciutadania, especialment els representants de les entitats, troben mecanismes de participació en la Taula i d'aportar punts de vista	A curt termini
Definició d'un sistema de recollida de propostes educació+cultura	Ajuntament	De forma periòdica, la Taula estudia casos de bones pràctiques en educació+cultura i les incorpora si es considera adient	A curt termini
Programa de propostes comunes entre serveis municipals i altres ens per incentivar la interacció entre els mateixos. Alguns exemples:			
Espais compartits entre l'Escola de Persones Adultes i l'Espai Jove	Escola de Persones Adultes i Espai Jove	El pati que uneix els dos equipaments es destina a activitats que posen en conjunció els dos serveis	A mig termini
Joves Programadors	Ajuntament, Biblioteca, Teatre Casal Francesc Macià, Centre Parroquial, Espai Jove	Els joves del municipi realitzen propostes de programació amb el suport de l'Ajuntament	A mig termini
Interconnexió del CAP amb els centres educatius i l'EMA	Centres educatius, CAP, Escola Municipal d'Arts	Els centres d'educació formal i no formal incorporen propostes educatives en prevenció de malalties	A mig termini
Programa d'atenció a les malalties mentals	Ajuntament, CAP, Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran	S'estableix un programa d'atenció i prevenció, en el marc del qual es fan tallers de memòria per a gent gran, entre d'altres	A curt termini

5.8.- Orientacions per a la implementació i el seguiment

En el moment en què s'aprovi el Pla per part de l'Ajuntament, s'inicia el procés d'implementació. Aquest procés ja és de caràcter intern, sense suport tècnic extern al municipi. Això vol dir que serà necessari garantir el manteniment del ritme de treball engegat en el procés participatiu amb el grup motor i els responsables polítics.

Cal ser conscients que la implementació és un procés lent i que cal actuar amb flexibilitat atenent les avaluacions i els canvis de context. El pla ha de ser un instrument flexible, amb capacitat d'adaptar-se als canvis.

Les tasques més immediates a realitzar son:

- a. Informació als membres del grup motor de l'estructura final del Pla i inici del procés de configuració de la Taula d'Educació i Cultura com a espai participatiu on hi hagi representació de tots els col·lectius implicats (consell dels infants, joves, entitats culturals, AMPAs, benestar social, etc.)
- b. Avaluació per part de la Taula de les prioritats segons els recursos disponibles per al primer any.

Mecanisme d'implementació del pla

Adaptació de l'Ajuntament: garantir una organització coherent amb l'estratègia.

Es proposa adaptar l'organigrama de les Regidories d'Educació i de Cultura a les necessitats estratègiques definides. Els canvis s'han de produir en la línia de facilitar el següent:

- Coordinació política i tècnica del procés d'implementació del Pla.
- Coordinació de la formació continuada i la cerca de referents en els eixos d'interès estratègic.
- Seguiment i participació central en la Taula d'educació i cultura

La Taula d'Educació i Cultura és l'espai de definició i seguiment dels Plans d'Acció Anuals, on es debat i es supervisa el seu desplegament.

L'elaboració tècnica dels Plans d'Acció Anuals recau en Regidoria de Cultura i Educació i la Taula participarà en la definició de prioritats.

- Els Plans d'Acció Anuals han de centrar-se en els eixos estratègics proposats tot desenvolupant les accions que s'hi apunten d'acord a les prioritats establertes a l'inici del procés d'implementació. Per a cada acció cal preveure un grup responsable, uns agents implicats, uns recursos materials, humans i econòmics i un calendari.

Mecanisme de seguiment del pla

És important definir un procés de seguiment dels Plans d'Acció Anuals per tal d'anar verificant la implementació global del Pla. Els grups de treball de la Taula es poden ocupar d'anar registrant en una fitxa l'avenç de les accions proposades. Aquesta anàlisi serà la base per a la redacció de cada Pla d'Acció Anual.

6.- Bibliografia

- Acceso a datos presupuestarios de las entidades locales Disponible a <http://serviciostelematicosex.minhap.gob.es/sgcal/entidadeslocales/>
- AICE: Educació i vida urbana. 20 anys de ciutats educadores. 2009. Barcelona Disponible <http://www.edcities.org/ca/wpcontent/uploads/sites/6/2015/02/Educació-i-vida-urbana.pdf>
- Ajuntament de Centelles (2015). Pla de Mandat de Centelles2015-2019. Centelles.
- Ajuntament de Centelles (2016). Pla Jove de Centelles 2016-2020. Centelles.
- Albors, C. (2016). Informe de Planificació Educativa. Diputació de Barcelona i Ajuntament de Centelles.
- Ajuntament de Centelles; Àrea de cultura de la Diputació de Barcelona (2008). Pautes per a l'elaboració d'un Pla d'Equipaments culturals al municipi de Centelles.
- Antón, R.; Gómez, R. Kultursistema. Matriz para la interpretación y mapeado de los ecosistemas culturales y creativos. Karraskan.
- Ayuntamiento de Vitoria-Gasteiz. Plan Estratégico de Cultura de Vitoria-Gasteiz 2018- 2021. Vitoria-Gasteiz. Disponible <https://www.vitoria-gasteiz.org/docs/wb021/contenidosEstaticos/adjuntos/es/71/63/77163.pdf>
- Casas, J.; Petit, J. (2010). Mapa del patrimoni cultural de Centelles. Barcelona, Diputació de Barcelona.
- CGLU: Agenda 21 de la cultura. 2008. Barcelona. Disponible a <http://www.agenda21culture.net/documents/culture-21-actions>
- Consell Nacional de Cultura de Catalunya CoNCA: informe anual sobre l'estat de la cultura i les arts a Catalunya. 2017. Barcelona. Disponible a <http://conca.gencat.cat/ca/publicacions/informe-anual-conca/> Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya (2010).
- Generalitat de Catalunya: Diari oficial 1/136. Núm. 6900 - 26.6.2015 .DECRET 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària. 2015 Barcelona. Disponible a <http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/6900/1431926.pdf>
- Generalitat de Catalunya: Currículum educació secundària obligatòria – Decret 143/2007 DOGC núm. 4915 Disponible a http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0048/52b74b46-424a-4a4e-9338-a32e5a3a81c3/competencies_eso.pdf
- Gratacós P. Ugidos P. Diversitat cultural i exclusió escolar. 2011. Barcelona. Fundació Jaume Bofill. Disponible a <http://www.fbofill.cat/sites/default/files/545.pdf>
- Pla d'equipaments culturals de Catalunya, 2010-2020. Barcelona.
- Parlament de Catalunya: Estatut d'Autonomia de Catalunya. 2006. Barcelona. Disponible a <https://www.parlament.cat/document/cataleg/48089.pdf>
- NacionsUnides: Carta Universal dels Drets Humans. 1948. Disponible a http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/cln.pdf

Sen Amartya: Desarrollo y libertad. 2000. Barcelona. Editorial Planeta

UNESCO: Agenda de Seül. 2010. Paris. UNESCO. Disponible a <http://www.unesco.org/new/es/culture/themes/creativity/arts-education/official-texts/development-goals/>

UNESCO: Directrices de la UNESCO sobre la educación intercultural.2006. Paris. UNESCO. Disponible a <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001478/147878s.pdf>

Unió Europea: RECOMENDACIÓN DEL PARLAMENTO EUROPEO Y DEL CONSEJO de 18 de diciembre de 2006 sobre las competencias clave para el aprendizaje permanente (2006/962/CE). Diari oficial L 394/10. 30.12.2006. Disponible a <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN>

7.- Relació de participants a l'estudi

Anna Bartolomé	Judit Illamola
Anna Chávez	Laura Barceló
Assumpta Falgueras	Laura Cruells
Berta Pagès	Lídia Clua
Carme Esquís	Manel Pagès
Carme Giol	Marc Martín
Clàudia Sarrate	Margo Prims
Cristina Piñol	Maria Rufat
David Camps	M ^a Àngels Aregall
David Casals	Marta Pujol
David Nuri	Mati Pàrrega
Densi Barrero	Meri Montero
Dídac Romero	Miquel Arisa
Dolors Bernal	Miquel Carrasco
Dolors Calm	Miquel Clua
Dolors Morera	Miquel Àngel Alabart
Esther Bausells	Mònica Molera
Eulàlia Llopart	Montserrat Grau
Eva Martínez	Montse Planas
Gabriel Miralles	Montse Prat
Gerard Fabregó	Nil Sobrevias
Glòria Illa	Nuri Torrents
Guadalupe Martínez	Núria Lázaro
Iolanda Martin	Núria Vidal
Irma Kappstein	Paquita Forn
Jaume Tañà	Paula Parareda
Joan Pujol	Pep Companys
Joan Sallent	Pere Mas
Joan Serra	Pilar Acil
Joana Aragall	Rosa Viñets
Jordi Ginesta	Salvador Campàs
Jordi Romeu	Susanna Miras
Jordi Sarrate	Txell Argelaguers
Jordi Señé	Vicenç Masramon

Jordi Serra
Josep Font
Josep Giol
Josep Serra
Josep Mª Prat

Víctor Barquer
Xènia Santigosa
Xesco Quadras
Xevi Portet

8.- Crèdits

El Pla Estratègic d'Educació+Cultura de Centelles és una iniciativa de l'Ajuntament de Centelles que compta amb el suport de l'Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona. El desenvolupament de la part estratègica ha tingut lloc entre febrer de 2018 i febrer de 2019.

El Pla Estratègic d'Educació+Cultura de Centelles 1019-2022 ha estat aprovat per la Junta de Govern Local de 10 d'abril de 2019 i ratificat pel Ple de l'Ajuntament el dia 24 d'abril de 2019 amb 10 vots a favor i tres abstencions.

Ajuntament de Centelles:

Miquel Arisa Coma, Alcalde

Cristina Ciudad Fernández, Regidora d'Educació, Joventut, Cooperació, Solidaritat i Igualtat

Xavier Serra Mas, Regidor de Cultura, Comerç i Fires, Formació d'adults, musical i artística, Indústria i Promoció econòmica

Neus Verdaguer Paré, Regidores de Festes, Gent Gran i Medi Ambient

David Camps Fontarnau, Tècnic de Cultura i Educació de l'Ajuntament de Centelles

Diputació de Barcelona. Àrea de Cultura, Educació i Esports:

Laia Gargallo i Piracés, Cap del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC).
Gerència de Serveis de Cultura

Antoni Pérez Rodríguez, Cap del Servei de Suport Municipal. Gerència de Serveis d'Educació

Eugènia Argimon Maza, Tècnica CERC. Gerència de Serveis de Cultura

Xavier Coca i Villalonga, Tècnic CERC Gerència de Serveis de Cultura

Santi Martínez i Illa, Tècnic Servei de Suport Municipal. Gerència d'Educació

Núria Palau Verdejo, Tècnica Servei de Suport Municipal. Gerència d'Educació

Aina Roig Madorran, Cap de la Secció Tècnica (CERC) Gerència de Serveis de Cultura

Grup Motor:

Txell Argelagués Besson

Anna Bartolomé Pujol

David Camps Fontarnau

Laura Cruells Vallier

Anna Chavez Calm

Lourdes Fonoyet Catot

Núria Solà Guinovart

Irma Kappstein Vidal

Eulàlia Llopart Cirilo

Dolors Morera Ayza

Jordi Señé Soler

Assessors:

Alfons Martinell Sempere

Joan Soler Mata

Equip consultor:

Gemma Carbó Ribugent

Marc Francesch Camps

La Diputació de Barcelona es caracteritza per la seva naturalesa local, de suport i cooperació amb els municipis. Per aconseguir aquests objectius ha desenvolupat un model estrictament municipalista, que té el seu referent en l'establiment de xarxes de gestió amb els ajuntaments als quals aporta mitjans tècnics, coneixement i experiència, assessorament, recursos econòmics i suport a la gestió dels serveis municipals. En el marc de l'assistència i la cooperació, l'Àrea de Cultura, Educació i Esports té com a objectiu donar suport tècnic i aportar visions territorials als municipis a l'hora de definir i aplicar les polítiques culturals i educatives. Les Gerències de Cultura i d'Educació porten a terme assessoraments en matèria cultural i educativa als ajuntaments a l'hora d'establir, a mig i llarg termini, nous processos de dinamització i transformació cultural i socioeducativa en el territori.

Els plans d'educació i cultura són instruments per promoure la reflexió, el debat i el desenvolupament d'estratègies i propostes per a l'acció cultural i educativa local. Es tracta de processos liderats pels ajuntaments, basats en les aportacions tècniques i la participació ciutadana que pretenen potenciar l'enfortiment del sistema cultural i educatiu, i la confluència dels agents i les accions culturals i educatives a nivell local.

Durant tot el procés es treballen els eixos de les actuacions futures en matèria d'acció cultural i educativa local. Així, les propostes s'orienten a reforçar el paper estratègic de les polítiques culturals i educatives i el seu potencial transformador en termes d'equitat, cohesió social i desenvolupament local.

**Diputació
Barcelona** | Àrea de Cultura,
Educació i Esports

**Gerència de Serveis de Cultura
Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)**

Montalegre, 7. 08001 Barcelona

Tel 934 022 565

Fax 934 022 577

o.estudisrc@diba.cat · www.diba.cat/cerc

**Diputació
Barcelona** | Àrea de Cultura,
Educació i Esports

**Gerència de Serveis d'Educació
Servei de Suport Municipal**

Recinte Escola Industrial. Edifici del Relotge

Comte d'Urgell, 187. 08036 Barcelona

Tel 934 022 375

s.sm.educacio@diba.cat · www.diba.cat/educacio